

Opatija

LIST GRADA OPATIJE

RUJAN 2022. | BROJ 255 | GODINA XXVI | BESPLATNI
Poštarina plaćena u pošti 51410 Opatija | PRIMJERAK

ISSN 1331-3827

9 771 331 382 004

Mandrać - Volosko

Svaki dan događaj jedan

Mnogi će reći da im je ovo ljeto bilo najtoplije do sada i da su jedva dočekali svježije dane, pa iako smo već zakoračili u jesen, u ovom smo se broju prisjetili i mnogobrojnih ljetnih događanja kojih je bilo u obilju za sve ukuse. Tisuće posjetitelja pohodilo je mnogobrojne koncerte i programe „Ljeta na Ljetnoj“, a pravi hit ovog ljeta bila je predstava Casabianca koja je rasprodala veliku Ljetnu pozornicu u samo nekoliko dana. Što kažu popularni Đurđa i Franko pročitajte na našim stranicama. Donosimo i priče s Mandrača, Liburniconi, Svetskoga prvenstva va pukalnicah i Učkarskega samnja, na kojima je vladala odlična atmosfera i koje su svi jedva dočekali nakon pauze zbog korone.

Gotovo da nema dana da se na društvenim mrežama, internetskim portalima ili u novinama ne spomene betonizacija Opatije. Nestaje zelenilo i „kućice bele, miće kot suzice vele“, a njihovo mjesto zauzimaju mastodonti. Upitali smo opatijske građevinare i arhitekta može li se tome stati na kraj, a njihova interesantna razmišljanja možete pročitati u našem tekstu. No neki su građevinski zahvati za pohvalu i jedva smo ih dočekali, pa je tako opatijska škola dobila obnovljeno školsko igralište koje će moći koristiti i građani, a učenici u veprinačkoj školi dobili su novoopremljene učionice. Ugostiteljska škola se privremeno smjestila u prostore nekadašnjeg dječjeg vrtića, a ravnateljica Sibila Roth otkrila nam je sve novosti koje očekuju učenike i nastavnike.

Donosimo i zanimljive priče o našim sugrađanima – uspješnom košarkašu koji je krenuo u poduzetničke vode, najpoznatijem opatijskom DJ-u i enelologinji koja se bavi vanzemaljskim otmicama. Uživajte u čitanju!

Kristina Tubić
urednica

Parićali: Irena Bistričić i Nikola Turina
BELE KAMELIJE
ČRNE MAČE

Šesno! Šesno, šesno! Najšesneje!

NOVA FASADA

Par novitadi je dočekalo školani Osnovne škole Ičići. Fasada va šesnen kolore storit će sigurno semi boravak va njoj ugodneji i svetleji.

ČRJENI PRELAZI

A opatijski školani dočekali su i novi, črjeni pješački prelazi za va školu. Zgledaju močno, samo ča rabi popiturat i onaj drugi ki njjin služi za poč z vele školi preko Nove cesti prema Sparu.

Ni baš šesno! Grdo! Grdo, grdo...

HOD PO TROTOARE

Sakakoveh problemi imaju danas pješaki. Od tega da njjin se zima prostor za parking i stoli od oštariji, do ovistega raskrampanega trotoara blizu Thalassotherapije. Već duje vreme ovako to stoji pa magari sezona finjuje, valda će se spametit to popraviti.

TIĆI

Tići su naši svoj kondot na mrkate spređa i okole najpoznatejega opatijskega marketa. Ako to ki i počisti, teško je reć, aš to tići brzo nazad zablata, i za jedan gradski centar zgleda zaspravje grozno. Pa valda će uprava od butigi storit neć da se to reši.

Obnovljeno opatijsko školsko igralište

U novu školsku godinu uz nova ulaganja

Piše **Kristina Tubić**

U školske klupe 5. rujna po prvi put je sjelo 67 učenika prvih razreda - u Ičićima 14, u Veprincu 10, a u Voloskom 43 prvašića. Dobrodošlicu, puno uspjeha, usvajanje novih znanja, ali i vremena za igru mališanima su zaželjeli gradonačelnik **Fernando Kirigin** i zamjenica **Kristina Đukić** te ravnateljica **Milana Međimorec**.

Učenike i nastavnike osnovne škole dočekali su obnovljeni vanjski i unutarnji prostori. Na školskom sportskom igralištu glavne školske zgrade, koje će biti otvoreno i za sve zainteresirane građane-rekreativce, postavljeni su novi asfalt i nova viša ograda, a igralište je opremljeno atestiranim opremom za nogomet, košarku, mali rukomet i odbojku te je postavljena nova rasvjeta. Investicija je to financirana sredstvima iz gradskoga proračuna u iznosu od 450 tisuća kuna + PDV.

Završeni su i obimni radovi u interijeru Područne škole Veprinac: formirani su novi pregradni zidovi, pa su tako dvije veće učionice pretvorene u manje učionice, zbornicu i blagovaonicu, prostor bivšeg vrtića u zgradi pretvoren je u skladišni prostor i u modernu informatičku učionicu, sanitarni čvorovi su potpuno obnovljeni za djecu i za zaposlenike škole, promijenjene su sve vodoinstalacije i odvodne cijevi, potpuno obnovljeni podovi te obojeni svi zidovi. Iznos investicije je 378 tisuća kuna + PDV, a riječ je o investiciji Osnovne škole „R. K. Jeretov“

Na školskoj zgradi Područne škole Ičići sanirana je fasada s ulazom, napravljena hidroizolacija te su postavljene pločice na terasi i uređena kovana ograda, a ulazno stubište je obnovljeno. Za to je iz gradskog proraču-

na izdvojeno 291 tisuća kuna + PDV.

Ukupno je tijekom ovogodišnjih ljetnih školskih praznika u školsku infrastrukturu investirano gotovo milijun i 400 tisuća kuna.

– **Početak školske godine donio je našoj ustavi nove promjene kojima se jako veselimo, a nadstandard u osnovnoj školi koji već imamo, ovim ćemo velikim investicijama učiniti još boljim. Posebno me raduje što su u PŠ Veprinac naši učenici i djelatnici napokon dobili primjerene i vrlo kvalitetne uvjete rada. U Ičićima je obnovljena prekrasna fasada stare zgrade, a u planu su još radovi na ulazu kako bismo odvojili ulaz za učenike i ulaz za polaznike Dječjeg vrtića. Napokon je uređeno školsko igralište u matičnoj zgradi, a Parkovi će zasaditi i nova stabla, istaknula je ravnateljica Međimorec.**

Bolji uvjeti za naše školarce

Poštovane sugrađanske i sugrađani,
drage Opatijke i Opatijci!

Početak rujna mnogim je građanima obilježen uzbudljivim, pa i ponekad stresnim trenucima. Naravno, vrijeme je to povratka u školske klupe, nakon opuštenih ljetnih mjeseci. Vjerujem da je kod učenika uzbuđenje što se ponovo druže sa svojim prijateljima, profesorima i učiteljima ipak snažnije od brige koje donose nove „porcije“ domaćih zadaća, a ovog će rujna opatijski školarci imati dodatne razloge za zadovoljstvo na „startu“ nove školske godine.

Naime, ljetne mjesece iskoristili smo za radove vrijedne čak milijun i 400 tisuća kuna, pa su škole svoje đake dočekale s brojnim novostima. Potpuno je preuređeno školsko sportsko igralište, koje će biti otvoreno i za sve zainteresirane građane-rekreativce. Postavljen je novi asfaltni zastor, kao i nova, viša zaštitna ograda, igralište je opremljeno atestiranom opremom za nogomet, košarku, mali rukomet i odbojku te je postavljena nova rasvjeta.

Završeni su i obimni radovi u interijeru Područne škole Veprinac, dvije veće učionice pretvorene su u manje učionice, zbornicu i blagovaonicu, prostor bivšeg vrtića u zgradi pretvoren je u skladišni prostor i u modernu informatičku učionicu, sanitarni čvorovi su potpuno obnovljeni, kao i svi podovi te su obojani svi zidovi. Na školskoj zgradi Područne škole Ičići temeljito je obnovljena fasada i uređena terasa.

Početak školske godine za roditelje često donosi značajne financijske izdatke. Zato je dobra vijest da će cijena marende za djecu ostati ista jer je Grad na sebe preuzeo povećanje cijena koje su rezultat poskupljenja namirnica i energenata. Pritisak na obiteljske financije olakšat će i pomoć iz gradske blagajne za nabavku školskog materijala od 300 kuna za mlađe, 500 kuna za starije osnovce te 750 kuna za kupnju knjiga srednjoškolaca. Po pitanju organizacije produženog boravka jedna smo od rijetkih škola i na razini Hrvatske koja produženi boravak omogućuje svim zainteresiranim učenicima do 4. razreda i to je nadstandard koji ćemo nastojati svakako zadržati.

Gužve u razredima tako su zamijenile gužve na plažama, pa su prvi dani jeseni dobra prilika za sumiranje turističkih rezultata ostvarenih u špici ljetne sezone. Opatija je u prvih 8 mjeseci zabilježila 92 % turističkog prometa od rekordne 2019. godine i porast od 46 % u odnosu na isto razdoblje lani. Statistikom možemo biti vrlo zadovoljni, a još više vanpansionskom potrošnjom. Nastavkom ulaganja u kvalitetu usluge i ponudu u destinaciji, Opatija potvrđuje da nije odredište masovnog turizma, već grad koji cijele godine nudi visoku razinu turističkog iskustva. To je smjer razvoja koji ćemo nastaviti poticati i u budućnosti.

S poštovanjem,
gradonačelnik
Fernando Kirigin

I što ćemo sad? (2)

Ispričavam se, drage Opatijke i Opatijci, i sve drage stanovnice i stanovnici naših naselja, što stalno povlačim jednu te istu temu – prostor, planiranje prostora, zaštita prostora. Da smo ju prije toliko godina bolje odradili, da smo Opatiju više voljeli, a manje trčali za jednokratnom za-

radom, vjerujem da bih pisala o ljetu, sjajnim kulturnim događanjima koji su ga obilježili, najvjernijim turistima koji dolaze ovdje već preko 60 godina, kreativnim inicijativama mladih. Puc puc, vraćam se ipak u stvarnost. Smisleno, stručno, pravedno planiranje prostora bilo bi razvilo život u Opatiji, no prostor i život osakaćeni su. I tako je „struka“ izbila struku, a nama nestručnima se na svaki argument odgovara da je sve bilo u skladu sa strukom i u skladu sa zakonom. E pa nije. Zakonsko djelovanje je upitno, a „struka“ se političkim putem samoproglasila strukom. Jer struka javnopravnih tijela, savjetodavnih tijela, izrađivača studija, bi uz sve ostalo morala djelovati nepristrano, i ona prva štiti javni interes. Nije dozvoljeno, kao nekad, na račun javnog interesa oskrvnuti privatna prava, osim u pat-pozicijama gdje se opet važe i to čini samo u slučaju snažnog javnog interesa. Tumačenje, stoga, da se prema Zakonu o cestama mogu gradovima i općinama pripisati svi tereni po kojima se gibao veći broj osoba, itekako je upitno. Ponavljam, zakoni štite pojedinačni i javni interes uravnoteženo. Struka je moralna, to nam civilizacijski doseg nalaže.

„Struka“ se pak, uz odvjetnike i sudove, našla u ulozi svemogućeg tumača. Nameću se pravna mišljenja koja se mogu oboriti jedino pravnim, često parničnim putem. Nakon uhićenja predsjednika Hrvatske odvjetničke komore trebamo se dobro zamisliti.

Tako je primjerice jedan veliki uzrok devastacije upravo to što se, kad se izrađivao Urbanistički plan uređenja naselja Opatija koji obuhvaća i Volosko, nisu poštovala postojeće konzervatorske podloge, a Konzervatorski odjel u Rijeci je izigran. Dapače, još uvijek nisu ugrađene. No, konzervatorske podloge Opatije i Voloskog su važeće. Ali netko tumači, ne znamo zašto, da konzervatori ne mogu slobodno postupati po konzervatorskoj podlozi.

Kao što netko tumači, a ne znamo je li takvo tumačenje ispravno, da se u Opatiji svugdje poslovni prostor može proglašavati apartmanom i etažirati. Tako nastaju megaiskopi i groteskna zdanja od tri stana i primjerice sedam apartmana, i nula zelenila oko njih. Kupci kupuju apartmane kao stanove. U Urbanističkom planu piše da se apartmani ne mogu etažirati. Zakonski se oni kao funkcionalne jedinice niti ne etažiraju, no poslovni prostori da. Je li plan u startu kvaran, ili ga netko krivo tumači i ne bilježi u dozvolama korektno broj samostalnih uporabnih cjelina?

Zahtjevi za lokacijsku dozvolu predani prije nego je usvojen novi, ipak za Opatiju malo bolji Urbanistički plan, dopunjavaju se bez roka i to još po starom planu. Iako je u trenutku dopunjenog zahtjeva na snazi već debelo novi Plan. Jer netko to tako tumači.

Drage sugrađanke i sugrađani, demokracija, javni interes i moral ovog društva u vašim su rukama. U rukama svih koji će jasno iskazati da je dosta „struke“ i da nam treba struka.

dr. sc. Neva Slani
Predsjednica Gradskog vijeća

Opatija bilježi odlične turističke brojke

Najviše turista iz Njemačke

Piše **Kristina Tubić** Snimio **Nikola Turina**

U prvih 8 mjeseci ove godine u Opatiji je ostvareno više od 863 tisuće noćenja, što je porast od 46 posto u odnosu na isto razdoblje prošle godine i 92 posto turističkog prometa iz rekordne 2019. godine. Hoteli su bili dominantan izbor opatijskih gostiju i u njima je boravilo 63 posto ukupnog broja noćenja, dok privatni smještaj ima 34 posto udjela u svim noćenjima, a preostalih 3 posto pripada nekomercijalnom smještaju. Najbrojniji gosti bili su gosti iz Hrvatske, dok su najviše noćenja ostvarili gosti iz Njemačke i Austrije.

U kolovozu je zabilježeno 243 tisuće noćenja, što je na razini 93 posto turističkog prometa istog mjeseca 2019. godine. Od toga je 53 posto noćenja ostvareno u hotelima, dok je u privatnom smještaju ostvareno 44 posto noćenja, a preostalih 3 posto

odnosi se na nekomercijalni smještaj. Najbrojniji su bili gosti iz Njemačke koji su ostvarili gotovo trećinu ukupnih noćenja u Opatiji uz udio od 31 posto te 75.500 ostvarenih noćenja, a koji bilježe porast od čak 44 posto u odnosu na rekordnu 2019. Gosti iz Austrije bilježe udio od 15 posto ostvarenih noćenja, dok su na trećem mjestu po zastupljenosti Mađari s udjelom od 8 posto ostvarenih noćenja. Slijede Talijani i domaći gosti, a značajan rast u broju noćenja imali su i gosti iz Nizozemske, Srbije i Češke.

- Povećanje broja gostiju iz Njemačke, koje je bilo vrlo izraženo u kolovozu, kao i iz drugih ekonomski snažnijih zemalja, odrazilo se i na vanpansionsku potrošnju, ali i na izbor smještaja. Najtraženiji i najpopunjeniji bili su objekti visoke kategorije, kako kada su u pitanju hoteli, tako i u privatnom smještaju gdje dominiraju vile s bazenima u zaleđu. Opatija se ponovo potvrdila kao tražena gastro destinacija, što je bio jedan od motivacijskih faktora za dolazak gostiju, jednako kao i ljeto bogato brojnim događanjima i vrhunskim koncertima. Nakon izvrsne predsezone te dobrih rezul-

U Ičićima rekordne brojke, a najbrojniji gosti kampa

Prema podacima sustava eVisitor, od početka godine pa do kraja kolovoza u Ičićima je ostvareno ukupno 143.052 noćenja, što je za 2 % više u odnosu na referentnu 2019. g., odnosno 35.490 dolazaka, s porastom od 9 % u odnosu na 2019. godinu.

- Odlični turistički rezultati odraz su i povećanja kapaciteta budući da Ičići ove godine imaju 3.100 ležajeva, a povećanje se svakako dogodilo uslijed novih smještajnih jedinica u autokampu. Gosti kampa ruše sve rekorde i statistički su najjači u usporedbi sa svim ostalim turističkim objektima. Najbrojniji gosti u Ičićima u prvih osam mjeseci ove godine su bili oni iz Njemačke, zatim slijede gosti iz Nizozemske, Italije, Austrije i Slovenije. Ičići su ovog ljeta bili i domaćin mnogobrojnih sportskih i zabavnih događanja, istaknula je direktorice TZ Ičići Tatjana Bartolin.

tata u središnjoj sezoni, okrećemo se izazovnoj posezoni. Opatija je prepoznata kao cjelogodišnja destinacija, zbog čega očekujemo nastavak pozitivnog trenda i pred završetak ove turističke godine, istaknula je direktorica Turističke zajednice grada Opatije Suzi Petričić.

65 godina vjernosti Opatiji

Gospodin Ernst Berretz iz Würselena u Njemačkoj već 65 godina dolazi u Opatiju koju naziva drugim domom. Ovaj 86-ogodišnjak ističe kako mu ni u ovim poznim godinama nije teško putovati u Hrvatsku, a dolazio je i u vrijeme lockdowna. Do prije par godina stizao je automobilom, a danas putuje avionom. U Opatiju je prvi put došao u društvu prijatelja 1957. godine te je odsjeo kod gđe Rose Drecher koja je iznajmljivala sobe. Tamo je upoznao gospodina Emiliya Glušića (danas nažalost pokojnog) s kojim se sprijateljio te nastavio dolaziti kod njega i njegove obitelji, sina Daria i kćeri Daniele, za koje kaže da su mu poput obitelji. Gospodin Emilio ga je i naučio plivati. Jako voli naše more te u marini Admiral ima gliser s kojim obilazi plaže liburnijske obale.

Njemački Opatijac Ernst Berretz

- U Opatiji se osjećam kao kod kuće. Dolazim svake godine i ostajem po nekoliko mjeseci. Kada bih živio bliže, dolazio bih i češće. Ovdje sam stekao mnoge prijatelje, a kako sam desetljećima stalan gost mnogih restorana i kavana, tamo me svi poznaju i već unaprijed znaju što ću naručiti, istaknuo je g. Berretz, koji je već duže u mirovini, a nekada je radio kao elektrotehničar u pošti. Hvali lokalnu hranu i piće, ali najviše pohvale ima za domaće ljude, za koje kaže da su uvijek vrlo ljubazni i susretljivi. Dugogodišnju vjernost Opatiji i oduševljenje „starom damom“ prenio je i na mnogobrojne prijatelje u Njemačkoj koji su također postali opatijski gosti. Nada se da će i sljedećih godina moći dolaziti u Opatiju jer mu je, kako kaže, boravak ovdje eliksir nakon hladne zime u Njemačkoj.

Piše **Kristina Tubić** Snimio **Nikola Turina**

Sibila Roth (56) ravnateljica je Ugostiteljske škole Opatija osam i pol godina, a od srpnja 2018. godine i Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu. U Ugostiteljskoj se školi zaposlila prije 32 godine kao nastavnica tjelesne i zdravstvene kulture, nakon što je završila studij na tadašnjem Pedagoškom fakultetu u Osijeku. Rođena u Belom Manastiru, kao djevojka ljeta je provodila u Opatiji, a kako je trenirala rukomet, tijekom ljeta bi trenirala s opatijskim rukometašicama gdje je stekla mnoga prijateljstva koja traju i danas. Tu se i zaljubila te odmah nakon diplome preselila i iste godine rodila kćer **Stefani**. Ističe kako je u istoj godini diplomirala, rodila i zaposlila se u Ugostiteljskoj školi, gdje radi i danas. Više od tri desetljeća dio je kolektiva Ugostiteljske škole koja je uvijek bila poznata i priznata ne samo u cijeloj zemlji, već i u inozemstvu te je vrlo ponosna što su postali i Regionalni centar kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu, a s kojim Opatija postaje središte izvrsnosti u turizmu za cijelu Hrvatsku.

Bili ste uspješna sportašica, završili ste studij za profesora tjelesne kulture, zaposlili se na mjesto nastavnika tjelesne kulture i to radili skoro trideset godina, a danas ste ne samo ravnateljica škole, već i ravnateljica Regionalnog centra kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu. Kako ste se snašli na mjestu ravnatelja?

Naslijedila sam svoje prethodnike, ravnatelje koji su jako dobro vodili školu koja je oduvijek bila priznata i poznata po odličnom obrazovanju kadrova u ugostiteljstvu. Moram priznati da je ravnateljski posao vrlo naporan i zahtjevan. Moji kolege će potvrditi da sam već nebrojeno puta rekla kako ću se vratiti na mjesto nastavnika tjelesne kulture, no to uvijek ostane samo na riječima, jer jako volim svoj posao. Potvrda da dobro radimo je i to što je upravo naša škola postala Regionalni centar kompetentnosti u turizmu i ugostiteljstvu i zahvalni smo Primorsko-goranskoj županiji što nas je preporučila kao nositelja dva projekta u

Ugostiteljska škola postaje središte izvrsnosti u turizmu za cijelu Hrvatsku

vrijednosti od gotovo 90 milijuna kuna koji su 100 posto financirani bespovratnim EU sredstvima. Tu ima puno posla u koji ulažem jako puno energije, ali i slobodnog vremena. Ovog ljeta smo radi izvođenja radova i rekonstrukcije naših dviju zgrada morali sve stvari, namještaj i opremu preseliti u zgradu nekadašnjeg dječjeg vrtića. Nažalost, zbog radova i samog preseljenja nisam bila na godišnjem odmoru, zato hvala mom partneru na razumijevanju i pomoći. Također, velika hvala nastavnicima i svim djelatnicima na pomoći, odlično smo sve uspjeli urediti.

Što znači da je Ugostiteljska škola Regionalni centar kompetentnosti i što će donijeti Opatiji?

Ugostiteljska škola Opatija imenovana je Regionalnim centrom kompetentnosti (RCK) u sektoru turizma i ugostiteljstva odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja, kao jedna od šest najbolje ocijenjenih srednjih strukovnih škola iz tog sektora u Hrvatskoj te kao jedini imenovani centar u Primorsko-goranskoj županiji. Samim time, centru je omogućen pristup Europskim strukturnim fondovima, što realiziramo kroz 2 projekta: „Mreža kompetentnosti“ i „RCK RECEPT – Regionalni centar kompetentnosti usmjeren je na modernizaciju strukovnih kurikuluma, a to konkretno znači da uvodimo novi smjer koji će pridonijeti usvajanju znanja i vještina koji su u skladu s najnovijim trendovima u posluživanju gosta. Također, razvijamo brojne neformalne programe obrazovanja odraslih. Moderniziramo, adaptiramo i opremamo obje školske zgrade, kako bi naši učenici i polaznici bili spremni na rad u modernom radnom okruženju. Radovi bi trebali biti gotovi do srpnja sljedeće godine, a najkasnije do kraja 2023. kada završava projekt. U obje zgrade obnavlja se sve – od podruma do krova, a zgrade će dobiti i nove krovove i fasade. Imat ćemo dva kabineta kuharstva, jedan slastičarstva i tri ugostiteljskog posluživanja. Na mjestu dvorane za tjelesnu kulturu dobit ćemo moderno opremljenu video-konferencijsku dvoranu, gdje ćemo, između ostalog moći održavati i radionice za građanstvo te razne prezentacije na daljinu. Uvodimo modernu tehnologiju u odgojno-obrazovni proces. Učenike pripremamo za samostalni posao programom poduzetničkih vještina. Našim nastavnicima pružamo

najkvalitetnija stručna usavršavanja u zemlji i inozemstvu i širimo mrežu suradničkih institucija u inozemstvu te razmjenjujemo primjere dobre prakse. Tako su naši nastavnici već sudjelovali u nizu edukacija u Portugalu, Grčkoj, Italiji, Francuskoj, Austriji, Njemačkoj kao i na Tenerifima. RCK je više od srednje strukovne škole. To je mjesto na kojem se obrazovanju pristupa na jedan sveobuhvatan i inovativan način, konstantno osluškujući potrebe tržišta rada.

Kada svi radovi budu gotovi, naša će škola postati vrhunski centar izvrsnosti u području ugostiteljstva i turizma. Smatram da zajedno s opatijskim hotelijerima, LRH i Gitone, koji upravo obnavljaju mnoge svoje hotele, i Amadria hotelima, možemo napraviti jednu odličnu turističku priču. Puno nam pomaže i Grad Opatija, koji nam je dao zgradu vrtića na korištenje, a mi ćemo sve to vratiti Opatiji i građanima na najbolji mogući način.

Kako će izgledati nastava ove školske godine u prostorima bivšeg vrtića?

Zadovoljni smo kako smo sve uspjeli posložiti. Osposobili smo i kabinete, a LRH su nam dali na korištenje kuhinju u jednom od svojih hotela, gdje će učenici imati vježbe. To će biti odlično iskustvo ne samo za naše učenike, već i za nastavnike. Nastava će se odvijati u dvije smjene. Ako s radovima renoviranja sve bude išlo po planu, sljedeću školsku godinu ćemo dočekati u novim, modernim prostorima.

Kakvi su rezultati upisa, raste li zainteresiranost za obrazovanje konobara, kuhara i slastičara?

Sa zadovoljstvom mogu konstatirati da je zainteresiranost definitivno veća. Konkretnije, za ovu

školsku godinu uspjeli smo popuniti sva raspoloživa upisna mjesta. Imamo odličan odaziv za zanimanje konobar, tako da imamo 15 upisanih konobara i 13 slastičara u kombiniranom razredu te dva razreda kuhara. Veliki interes je i za zanimanje turističko-hotelijerski komercijalist. Sve to je rezultat naše promotivne kampanje – po autobusima su se „vrtili“ promotivni filmovi, imali smo promociju s hotelom Hilton za osmaše, obišli smo osnovne škole i prezentirali se osmim razredima... Tu je i veća prisutnost na društvenim mrežama. I naravno, kvalitetni sadržaji i pozitivni primjeri naših ostvarenih ugostiteljsko-turističkih djelatnika. Ugostiteljsko-turistički sektor je specifičan po mogućnosti brzog napredovanja u hijerarhiji, kreativnosti i dinamičnosti. Biti ugostitelj nije posao, već zvanje koje traži svakodnevni napredak, nove ideje i cjeloživotno učenje. U konačnici, sama kvaliteta naše škole i dinamičnost poslova koji se nude u ugostiteljsko-turističkom sektoru su oduvijek tu. Samo takvim porukama treba doprijeti do što više mladih ljudi i njihovih roditelja.

Iako ste već naveli da slobodnog vremena gotovo da i ne ostaje, imate li kakvih hobija te na koji se način relaksirate?

Do prije nekoliko godina još sam aktivno igrala rukomet za veteranke, bilo nam je odlično i puno smo putovali. Više nažalost nemam toliko vremena te ne igram, no kad god stignem odem pogledati svoju ekipu i navijati. Sada mi je najveća relaksacija šetnja s mojih psićem Kirom. Ona je najljepši i najbolji pas na svijetu i promijenila mi je život. Šetnja s Kirom nakon napornog posla najbolje mi je punjenje baterija.

Casabianca: Kastav - New York - Zagreb

Piše **Elena Vidović**

Neka reče ki će ča, ma Đurđa i Franko su rasprodali predstavu Casabianca na Ljetnoj brže leh je Severina rasprodala koncert! Vlado i Slavica Turković sigurno pucaju od nenavišćini!

Lepo j' bilo videt puno gledalište na veloj Ljetnoj tu večer – prvo, aš se dramske predstave nanke ne postavljaju na veloj Ljetnoj, a drugo, aš su autori i glumci naši Irena Grđinić i Mario Lipovšek Battifiaca. Posebe veseli tolik odaziv na predstavu ka je na domaćen zajike, va vreme kad se čakavica pomalo pozabjuje. Od premijeri j' pasalo malo više od leto dan, od onda je „na daskah“ bila jedno osandesetak put i skoro je svaki put bila rasprodana va rekordnen vremenu.

– **Apsolutno se nismo nadali ovakvom uspjehu. Mi smo tu predstavu storili morda više za sebe zabavit leh ča smo misleli da će bit interesa pul publiki za nju. Za vreme onega prvega lockdowna, počeli smo delat na njoj preko telefona, pak smo pokle va maje i june mesece nastavili delat „uživu“. Ponudili smo ju 2021. Kastafskemu kulturnemu letu, misleć da ćemo ju nakon Kastva odigrat još ki put, al ni na kraj pameti nan ni bilo da će to bit ovalik hit, iskreno nan je rekla Irena, a Mario j' dodal: – Irena je bila ta ka je silila da se to stori, ja vavek na prvu vidin samo problemi, pa me neki trebe „porivat“. Dobro da san ju poslušal, pa je još va svoj stile zaključil – Dok su se svi doma drmal i va korone, mi dva smo predstavu pisali!**

Mario Lipovšek Battifiaca i Irena Grđinić (ale Franko i Đurđa) planiraju z Casabiancun poč i drugde po Hrvatskoj - početkun 11. meseca bit će prva predstava va Zagrebe

Predstavu (ili boje reć Đurđu i Frankota) lahko je zavolet. Celu vreme jedan drugega podbadaju, ona nosi brageše va familje, aš on da je brižan malo zapućen, a ona j' probitačna, i po užance, njija j' vaveki zadnja. H temu, si ki su rojeni sedandeseteh al prej, spametit će se situacij z predstave: od parneh i neparneh tablic, članstva va Partije i šopinga va Trste, sve do koroni i voćnega jogurta kega va bivšoj države (neki govore) da ni bilo.

– **Predstava se juden pijaža valda zato aš je jako „životna“, aš se judi va njoj prepoznaju: svaki pozna nekega kako ča j' Đurđa ale Franko, nekega Vladota ili Slavicu Turković. A morda je ovo pravo vreme za Casabiancu, juden je puna pipa koroni i problemi. Ovo j' moment da se moreš malo feramat, vrnut va rikverc i nasmet se semu ča smo pasali, govori nan Mario.**

Ono ča treba dodat je da se gledajuć predstavu nanke ne čini kako da Irena i Mario glume, pa bi čovek mislel da su i va stvarnen živote muž i žena. Nisu, ma kako i da su: poznaju se i skupa delaju dobreh 25 let: kako duo su počeli na Radio Opatije (kašneje je to bil Primorski radio), kade su vodili top-listu „Gromača“ za muziku ondašnjega ča-vala, a pokle neko leto su „Gromaču“ preselili na Kanal Ri. Skupa jih se more videt i kako voditelji na razneh

manifestacijah, a čuda se družu i privatno – Irena reče da su njih dva vavek ti ki zabavjaju celu kompaniju. Obadva kako voditelji vole bit spontani, pak i va samoj predstave, kad rabi, malo improviziraju.

– **Mi smo navajni tako delat. Kako voditelji, ni jedan ni drugi ne volimo čitat tekst z karte, a va predstave se ipak, ča se sadržaja tiče, držimo scenarija. Improvizacija se vavek dogodi, pa kad ki ča z publike dobaci, kad pasa kakov motor ili da nestane struji, mi ćemo to ukomponirat va predstavu, govori nan Irena.**

Dugo od tega da njen je predstava jedino š čen se bave: Mario je voditelj na Radio Istre, Irena dela va županijsken odjele za kulturu, a jedanput na šetimanu je i na Radio Rijeke. Vode manifestacije, Irena već 27 let kanta va Klape Kastav, a Mario je... dosta j' reć Battifiaca. Va zadnjih leto dan pobjedil je na „Zvijezde pjevaju“, osvojil je Zlatni studio za najboljega voditelja, Večernjakovu ružu za najbolju radijsku emisiju. Nismo spomenuli da skupa aftuju turistun. Na pitanje kada sve arivaju odgovorila nan je Irena: „Kade je voji, tamo je i načina. Kade ni voji, tamo su škuže!“

Da voji itekako imaju videt će se i početkun novembra, kada planiraju održat prvu predstavu va kazalištu Vidra va Zagrebe, a pokle tega va plane njen je predstavu odigrat i drugde po Hrvatskoj, aš interesa je. Na njihov Fejsbuk stranice objavuju videi od Đurđi i Frankota, ča je odlična promocija i van Primorskoga kraja, pa judi va komentareh stalno pitaju kad će z predstavun prit va njihov grad. To ča je predstava „po domaći“ ne bi trebalo bit vela barijera, aš razumeli su jih i iseljenici va New Yorke, kade su pasanega proleća održali tri predstave.

– **Trebe sve provat! Bilo me j' strah da neću moć glumit, da ću morda pozabiti red po ken gredu tirade va predstave, da ću zablokirat. Ali nisan! Eko, ako san va 50. lete postala glumica, va 60. bin trebala poč za balerinu, smeje se Irena, a jušto kako bi i Franko odgovoril Đurđe, Mario va svoj stile odgovara: Ako ti postaneš balerina va 60. lete, ja ću postat svjetski prvak va preciznen streljaštvu ili još boje – poč ću za vojnegu pilota za oni Rafalei ča smo kupili!**

Ni vela Ljetna ni bila dosta za akomodat seh ki su oteli pogledat Casabiancu

Betonizacija promijenila vizuru grada

Piše **Kristina Tubić** Snimio **Nikola Turina**

Opatija 2005. godine

Opatija 2022. godine

Tema „betonizacije, preizgrađenosti i apartmanizacije“ mori građane Opatije već duže vrijeme, no gotovo svakodnevnim nicanjem ponekog novog mastodonta u gradu iz kojeg se stanovništvo iseljava, a stanovi se pretvaraju u apartmane za iznajmljivanje ili vikendaše, gotovo da nema dana kada se u medijima ili na društvenim mrežama ne raspravlja o ovom problemu koji je zahvatio „staru damu“ u razmjerima kakve je malo tko mogao očekivati. Nove

moderne višekratne građevine mijenjaju vizuru grada, nestaju zelene površine, a grad kakvog smo znali pomalo nepovratno nestaje.

Predsjednica Gradskog vijeća **Neva Slani** oštro se bori protiv uništavanja opatijskog prostora, a nedavno je i javno zatražila ostavku pročelnice županijskog Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Koraljke Vahtar Jurković, prozvaвши je da radi protiv Opatije i opatijskog urbanističkog plana. Organizirali su se i

građani te uputili pismo ministrici kulture i medija Nini Obuljen Koržinek ističući preizgrađenost prostora u Opatiji te neprimjeren izgled novih građevina.

Gradonačelnik **Fernando Kirigin** naglasio je kako prostor treba čuvati kao najvrjedniji resurs te da se prostorni planovi ne smiju mijenjati bez promišljanja o mogućim posljedicama. Objasnio je kako je Gradsko vijeće 2020. godine pokrenulo i prošle godine u travnju usvojilo izmjenne prostorno-planske dokumentacije s ciljem zaštite prostora na području Grada Opatije, a koje se u bitnom očituju u zabrani nove gradnje na području ispod Nove ceste te donose jasnije definirane gabarite koji se smiju projektirati na ostalom području. Izmjene plana učinjene su i s ciljem da potkrovlja ne bi postajala četvrta etaža kako je to prije bila praksa. Navodi kako zahvaljujući izmjenama prostorno-planske dokumentacije, Opatija sada ima maksimalno reguliranu novu izgradnju u kojoj se ne dopuštaju ekscеси u prostoru. No također ističe kako je zbog otezanja i spore i složene procedure izmjenne dokumentacije koja je prethodila, podneseno više od 250 nepotpunih zahtjeva za gradnju po starom planu koji bi još mogli utjecati na stanje u prostoru. Kazao je da iako Grad Opatija nije nadležan za izdavanje građevinskih dozvola, niti vodi postupak izdavanja, kao stranka u tim postupcima će voditi računa da se jasno poštuju svi važeći planovi. Isto tako, i nova organizacija upravnih tijela u dijelu poslova vezanih uz prostorno planiranje rezultat će kvalitetnijim promišljanjem prostora te će doprinijeti boljem stanju u prostoru.

A što kaže struka, može li se i kako zaustaviti daljnja betonizacija, upitali smo naše sugrađane arhitekta **Zdeslava Surinu**, inženjera građevine **Mladena Žigulića** i inženjera građevine i člana gradskog Odbora za prostorno uređenje, planiranje i zaštitu okoliša **Davora Šprajca**.

**MLADEN
ŽIGULIĆ**

Prostorni plan je iskaznica grada

Mladen Žigulić je diplomirani inženjer građevine, obnašao je u jednom mandatu i dužnost člana Odbora za prostorno planiranje Grada Opatije te bio zamjenik gradonačelnika Grada Opatije. Za sebe kaže da je na prvom mjestu Opatijac koji jako voli svoj grad. Dugogodišnji je predsjednik i član Mjesnog odbora Vasanska, a nedavno je organizirao šetnju za građane šetnicom Carmen Sylve kako bi ukazao na zelene površine koje nestaju pred betonizacijom.

- Prostorni plan je iskaznica grada ili općine! Svi smo mi skloni kriviti „betonske neimare“, kako ih ja zovem (neimar = graditelj, arhitekt), no moramo priznati da ti ljudi samo rade svoj posao i primjenjuju odredbe prostornih ili urbanističkih planova koje im to dozvoljavaju, a koje je donio Grad i izglasali vijećnici koji su Opatijci. Prostorni planovi su ogledalo kulture, promišljanja i brige za budućnost građana.

Mnogi smatraju da bi trebalo uvesti moratorij na gradnju, nisam siguran i možda drugačije gledam na to budući da nisam pravnik, no smatram da se moratorij ne može donijeti, jer bi s moratorijem prestao život budući da se ne može donijeti selektivno.

Mi u Opatiji koristimo izraz betonski mastodonti, no moramo biti svjesni da su to deklarativno stambeni objekti i obiteljske kuće s primjerice tri stana i kojom garažom i konobom, a ono što su u stvarnosti postali vidimo na svakom koraku. U urbanističkom planu propisano je da u stambenoj zoni 67% površine čini stambeni dio, a 33% poslovni prostori, dok u stambeno-poslovnoj zoni 51% čini stambeni dio, a 49% poslovni prostor. Kada se prije petnaestak godina dozvolilo da se garaža pretvori u mali poslovni prostor, to se radilo uglavnom iz poštenih pobuda i tada je rečeno da se ti poslovni prostori

ne mogu posebno etažirati, već su pripadci stanova. No, betonski neimari tih 51% podijele na tri stana, a onda u preostalih 49% naprave nekoliko prostora veličine i do 50 kvadrata, a ti poslovni prostori u stvarnosti su apartmani, koji se prema propisima danas mogu etažirati.

To se događa u Opatiji, a kako je Općina Matulji doskočila ovom problemu? U stambenoj zoni su dozvolili tri stana bez poslovnih prostora, a u stambeno-poslovnoj zoni maksimalno dva stana i jedan poslovni prostor. Znači striktno brojčano piše koliko je samostalnih uporabnih cjelina, a ne u postotku kao kod nas. Dakle, problem bi se mogao riješiti u par poteza.

Moram se osvrnuti i na promjene koje su se dogodile u travnju prošle godine s izmjenom prostorno-planske dokumentacije. Investitori su predavali prazne papire ili kopije katastarskog plana i ušli u vrtuljak dobivanja dozvola. Za postupak lokacijske dozvole nije potrebno dokazati vlasništvo te je može zatražiti svatko, a ne samo vlasnik nekretnine. Do dobivanja dozvola i izgradnje proći će neko vrijeme, to su procesi koji traju, tako da nas nažalost na mjestima mnogih starih kućica i zelenih površina očekuju novi mastodonti, koji su već u procesu, istaknuo je Žigulić te dodao kako se bavi mišlju da organizira još jednu edukativnu šetnju za građane gdje bi obišli Vasansku te ukazali na zgrade koje su u postupku i koje će uskoro postati mastodonti.

**DAVOR
ŠPRAJC**

Tribinama i peticijama građana izboriti zaštitu prostora

Davor Šprajc je dipl. ing. građevine, sudski vještak za graditeljstvo i investicije, voditelj projekata s međunarodnim IPMA certifikatom, član Odbora za prostorno uređenje, planiranje i zaštitu okoliša i savjetnik gradonačelnika za pripremu i provedbu arhitektonsko-urbanističkog natječaja za područje Slatine.

- Zakoni nikada nisu pisani tako da je zabranjeno raditi savjesno i pošteno, a niti da je nužno promicati privatni interes iznad javnog interesa. Devastacija prostora kakvoj svjedočimo u Opatiji događa se zbog toga što su bivši gradonačelnik i GV provodili i usvajali prostorni plan i ostale dokumente neodgovorno prema javnom interesu, iako je odbor, a čiji sam član, djelovao i savjetovao u cilju zaštite prostora i javnog interesa. Inicirao sam 2017. godine tribinu „Vizija urbanističkog razvoja grada Opatije“ s ciljem informiranja o temama bitnim za razvoj grada koje utječu na kvalitetu života i snažnijeg uključivanja građana u procese odlučivanja, temeljem koje su usvojeni i zaključci o potrebnim aktivnostima. Iste smo godine donijeli amandmane kojima su onemogućene predložene točkaste izmjene UPU Opatija koje nisu bile u javnom interesu. Također je predložena povoljnija lokacija za novi Dom

zdravlja. S Komorom arhitekata pripremio sam 2018. g. prezentaciju za Gradsko vijeće o prednostima i koristima arhitektonsko-urbanističkih natječaja. Usvojene su i restrikcije ID PPU-a i UPU-a u travnju 2021. g. te konzervatorska podloga u studenom iste godine, kada sam dogovorio s predsjednikom GV Nevom Slani temu reorganizacije gradske uprave, a u suradnji s dr.sc. Dubravkom Alibegović Jurlina. U svemu navedenom je bio javni interes naglašen kao primaran, ali su se odluke nažalost donosile u privatnom interesu. Rezultat toga je da je prostor ugrožen. Takva praksa je prisutna i danas, a osnovni razlog je što ne postoji strah od kazne i odgovornosti. Gradski projekti se vode netransparentno, projekti, izvedba, investicijske vrijednosti i lokacije su neprimjerene. Ne postoji popis studija, analiza i projekata, niti se objavljuju na mrežnim stranicama, a kako bi se imalo uvid u njih. Privatne investicije koje imaju i javnu namjenu poput parkirališta na ulazu u grad, projekta Kuk ili novi hotel s trgovom u centru Ičića, a koji ima 5 umjesto 3 etaže su predimenzionirani i višestruko suspekti. Onemogućava se odboru uvid u projektne zadatke među kojima je najsvježiji primjer projekt bazena.

Kao loš primjer imamo odluku o reorganizaciji gradske uprave kojom se ukida Odjel za prostorno planiranje, a deklarativno se zalažemo za zaštitu prostora. Odbor je Zaključkom jednoglasno upozorio GV da ne prihvati takav prijedlog gradonačelnika.

ZDESLAV
SURINA

Kosim krovovima protiv kubističke arhitekture

Zdeslav Surina poznati je opatijski arhitekt, danas u mirovini, nakon diplome u Ljubljani radio je niz godina u inozemstvu - Kanadi, Švedskoj, Njemačkoj te Trinidadu i Tobagu, kao UNDP-ov arhitekt te surađivao s nekima od najznačajnijih svjetskih arhitekata šezdesetih i sedamdesetih godina na projektima bolnica, tvornica, stambenih zgrada i urbanističkih dizajna. Realizirao je niz značajnih zgrada u Rijeci i Opatiji među kojima su trećemajski hotel za radnike, Elektronički računski centar 3. maja, anex Thalassoterapiji i

Kulturni dom Zora. Prije petnaestak godina ponudio je Gradu Opatiji idejno rješenje „ljetne pozornice i višenamjenske dvorane“ – atraktivne okrugle građevine s pomičnom krovno-zidnom konstrukcijom koja bi omogućavala da pola gledališta bude pod vedrim nebom, koja nije prihvaćena.

- Valja odmah na početku istaknuti da arhitekt gradi i projektira po nalogu investitora, a projektni zadatak piše investitor. Uvijek se sjetim popularne izjave direktora Design muzeja u Londonu Deyana Sudjica koji je rekao da su svi arhitekti zli i svi će pristati raditi megalomanske projekte za zle režime ako im se pruži prilika, tj. da je arhitektura struka očajnih oportunističkih spremnih na faustovske pregovore.

Prisjetimo se da je Opatija povijesno, prije Prvog svjetskog rata bila jedan od najmodernijih gradova u Austro-Ugarskoj, imala je kompletnu modernu infrastrukturu. Danas nje nova naselja u Opatiji su velikim dijelom bez infrastrukture jer će arhitekti, koji rade po nalogu investitora, uvijek pokušati u prostoru zauzeti čim više mjesta. Smatram da je za sve ovo što se događa glavni krivac lokalna samouprava i to sve opatijske gradske vlasti do sada. Grad mora biti kreator korištenja prostora, a ne pogodovati investitorima na štetu grada

i arhitekture. Građani biraju vlast i ona bi trebala slušati građane koji su ih izabrali. Neki u gradskoj vlasti rade protiv grada zbog interesa, a neki zbog neznanja. Smatram da bi Grad za ova pitanja trebao imati zaposlenu osobu koja je po struci arhitekt ili urbanist, a nikako građevinar.

Ne tako davno Opatija je imala propisano da sve što se gradi mora biti u skladu s primorskom arhitekturom, a to se propisivalo kosim krovovima, drvenim škurama, kanalicama... Kasnije je to izbačeno i danas imamo arhitekturu koju bih ja nazvao kubističkom, a koja se nikako ne slaže s opatijskom postojećom klasicističkom arhitekturom. Sugerirao bih da se inzistira na kosim krovovima jer bismo tako imali dvostruki dobitak – poništili bismo mogućnost te kubističke arhitekture i dobili površine za solarne panele, koji su energetska budućnost. Time bismo eliminirali nastojanja „zlih“ arhitekata, istaknuo je Surina te dodao kako bi trebalo i preispitati sve neprilagođene zgrade u Opatiji koje uništavaju naš ambijent, a među kojima je i Centar Gervais koji ne odgovara funkciji i nema adekvatnog pristupa.

Zadnjih nekoliko godina COVID je onemogućio redovne tribine građana. Svjedočimo kako jedinice lokalne samouprave i ministarstva često čine nerazumne ustupke privatnom interesu, primjerice za gradnju hotela u središtu Crikvenice. Opatija je takvih „ustupaka“ vidjela puno, a kada se i podnese

kaznena prijava, ona završi u nečijoj ladici, kazao je Šprajc te zaključio kako građani nemaju drugog izbora nego se sami kroz različite aktivnosti poput tribina, peticija pa i kaznenih prijava potpisanih kolektivno izboriti za zaštitu prostora.

Betonske kocke umjesto zgrada u secesijskom i primorskom stilu

Let nazad, mularija su se va našen kraje po lete najraje igrali s pukalnicami. Ni to baš bilo pravo oružje, ma je bilo najbolje ča su mogli sami storit: pul skoro svake kući rasal je kakov bazak – otpilili su kus dreva od bazga i zdubli mu mehku sredicu van. Onput su još otpilili kakov tanji kus od drena, leska ili pak jasena i storili manig. Vrh maniga su malo „pocufali“, da stori boji prešjon va pukalnice i fatta la ze – „puška“ za lumberi ale pukalnica je bila paričana! Danaska se bazga po Opatije ne more već jako videt, za dren i jasen da nanke ne govorimo, javorika se striže va živice pa ne ariva lumberi storit, a dečinu veramente više interesiraju mobiteli i igrice, pa su i pukalnice šle fori moda.

Dva čoveka kemi su pukalnice ostale va lepen spomene su sigurno **Dragan Hlanuda** i **Jerko Gudac** ki su 2016. leta odlučili vratit jih va modu – tega je leta održano prvo Svetsko prvenstvo va pukalnicah pul Barića. Pod pseudonimom **B&J** (ča more bit **Barić & Jerko** ili pak **Bazak & Javorika**) organizirali su svetska prvenstva sako leto od onda, pa perfin i za vreme koroni, aš da neće pustit da se ova užanca (opet) zatara. Tako su ovo leto arivali do sedmega izdanja svetskoga prvenstva va pukalnicah ko se j' održalo 25. agusta pul Barića.

Već kad smo zavili pul banki prema Bariću sve je dišelo po javorike i lumbeher, va zrake se j' ćutilo da se natjecatelji „zagrijavaju“ za meč. Naoružani z pukalnicami, njih vaje 74 prišlo je taj dan pul Barića pokazat koliko su precizni va zbijanju meti z lumberi z distancijom od jeno četiri metra. Kakovo bi to bilo svetsko prvenstvo, kada ne bi bilo i partečipanti z vani – osin z Hrvatske, bilo je tu judi z Sjeverne Makedonije i z Njemačke. Sve j' počelo z intonacijun službene himni prvenstva „Serenada Opatiji“, a prva su pucala mularija, njih sve skupa 22. Prvo mesto osvojil je mići **Luka Živanović**, spreda **Marti Plaščar** na drugen meste i **Jana Božića** na trećen. Najmlaja sudionica je bila **Dora Plaščar**, ka ima samo četire leta. Pobjednik Luka je z Njemačke, z Wiesbadena, a ni mogal skrit sreću na osvojenen prven meste. Ne govori hrvatski, ma nan je rekal da mu se j' jako pijažalo natjecat se, još više dobit medaju i da će kletu rado opet prit, a nono **Nikša** je dodal da ga titula svetskoga juniorskoga prvaka obavezuje na nastup kletu.

Iris Vikario je ovoletnja apsolutna pobjednica

Iris Vikario – najpreciznejša z pukalnicun

Piše **Elena Vidović** Snimio **Nikola Turina**

Posebe veseli ča na svetsko prvenstvo va pukalnicah pride čuda dece – najboljemi je medalje i nagrade podelil gradonačelnik Kirigin (na slike nagrade dobiva Luka Živanović)

Najboji va muškoj konkurencije: **Dinko Brozović** (3. mesto), **Egidio Zović** (1. mesto) i **Mirko Šuša** (2. mesto)

Više od 70 takmičari va tri kategorije prijavilo se ovo leto na svetsko prvenstvo va pukalnicah

Za laskavu titulu „svetske prvakinje“ konkuriralo je 15 seniorki. Najboja je bila **Iris Vikario**, drugo mesto je osvojila **Jelena Jecka Lučin**, dok je treća bila **Renata Hlanuda**. Iris ovo ni prvi put da je svetska prvakinja va pukalnicah va ženskoj konkurencije, ovu je titulu zela i 2019. leta, a jedanput je bila i treća.

Zadnji su pucali seniori, a najbolji med njimi je bil **Egidio Zović**, spreda lanjskega pobjednika **Mirkota Suši** i **Dinkota Brozovića** na trećen meste. Kako najstareji takmičar pehar(ić) je dobit **Nikša Živanović**.

- Ovo je komać drugi put da san na svetsken prvenstvu. Pred dve leta san učestvoval prvi put i finil san na zadnjem meste! Ovo leto smo mi, ekipa z **Kukali** trenirali pul **Mirkota Suši**, va „Careven vrte“, ča će reć va vrte od kući va koj je bival **Viktor Car Emin**. Četiri **Kukala** su finila mej prvih deset, bi reć da je trening bil kvalitetan - zadovoljno nan je rekal Egidio.

Ostalo je samo odlučit ki je boji mej najboljemi, pa su Iris i Egidio pucali još po pet lumberi. Iris je bila boja od Egidiotu 38:35, pak je postala nova apsolutna svetska prvakinja i dobila prelazni pehar.

- Nižu se medaje! – kroz smeh nan govori nova ukupna pobjednica Iris – Kako mića san se igrala z pukalnicun va Goroven, pa me ovo prvenstvo vrnja va vremena kad san bila otrok. Mislin da j' tajna uspeha va ten da se pomalo z manigun dela pritisak va pukalnice, da ne bi skosnula kad lumber zileti vanka. Svaka čast organizatorun, drago mi je ča postoji ovakovo natjecanje, a posebe se moran zahvalit mame **Jadranske** ka mi je nabrala lumberi „pravega kalibra“, ma i **Saše Alobiču** ki je zaslužan za moju pukalnicu!

Najboji na natjecanju su dobili medaje, majice i nagrade, a **Dragan Hlanuda** se j' otel zahvalit sen ki su se takmičili i ki su prišli navijat za svoji favoriti, posebe onen ki su pomogli va realizacije: **Duškotu Jeličiću Duletu**, **Goranu Brozoviću**, **Jerkotu Gudcu**, **Borisu Uršiću**, **Jadrankotu Sobotinčiću** i **Dariotu Glušiću** ki su bili i službeni suci, a niš ne bi bilo moguće bez sponzori: **Grad Opatija**, **Café-bar Barić**, **Foto Luigi**, **Eni Olas**, **Ester Starčić**, **Silvano Martinčić Le Salpe**, **Tihomir Lučić** i **Claudio Frank**.

Najboljima na Mandraču 2022. nagrade su uručili gradonačelnik Fernando Kirigin i generalni konzul Republike Italije u Rijeci Davide Bradanini

Na Malom Mandraču (Piccolo Mandracchio) ove je godine sudjelovalo 104 djece iz osam zemalja

Volosko kao atelje na otvorenom

Piše **Elena Vidović**
Snimili **David Kurti i Nikola Turina**

Nakon dvije godine pauze, Volosko se 27. i 28. kolovoza ponovo pretvorilo u najljepši atelje na otvorenom – održavao se 35. po redu Mandrač, likovni natječaj koji tijekom dva dana u vološčanskom portiću okuplja umjetnike iz cijele Hrvatske i inozemstva.

Kako to tradicija ove manifestacije nalaže, prvog su dana svoje slikarsko umijeće pokazali najmlađi umjetnici. Sudjelovalo je ukupno 104 djece iz osam zemalja: Hrvatske, Španjolske, Slovenije, Italije, Ukrajine, Belgije, Sjedinjenih Američkih Država i Australije.

Nakon što su svoje radove predali na ocjenjivanje, najmlađi su umjetnici mogli uživati u lutkarskoj predstavi „Male tajne profesorice Šifrice“ autorice **Marije Maksimović** i upoznati se sa Svijetom kriptografije. Za to vrijeme je međunarodni stručni žiri kojeg su ove godine činili **Claudio Frank** (HR, predsjednik žirija), **Nataša Ivančević** (HR) i **Breda Kolar Sluga** (SLO) razmotrio svaki pojedini rad te su nagrađeni radovi sljedećih autora: **Grga Kunić** (12), **Maša Orlić** (14), **Lana Načinović Pašić** (12), **Dorija Zorić Pap** (11), **Mila Car** (14), **Lucija Šojat** (7), **Mila Mirković Gayle** (8), **Zita Kunić** (10), **Jan Brajković** (7), **Nika Petrović** (8), **Maru Mavar** (4) i **Indi Srakec** (1) – ujedno i najmlađi sudionik Malog Mandrača.

U sklopu Mandrača 2022. u subotu je navečer na tirabarkama u Voloskom akademski slikar i idejni začetnik Mandrača **Claudio Frank** održao aukciju slika, a u glazbenom dijelu u nastupu na violini pridružila mu se kći **Esperanza Claudia Frank**, dok ih je na glasoviru pratila **Natalya Marycheva**.

Drugog su dana Voloskom zavlada (odrasli) slikari, profesionalci i amateri, koji su se natjecali u dvije kategorije: za opću kategoriju Mandrač 2022. u kojoj slikari izlažu svoja djela prijavilo se 97 umjetnika sa 421 radom, dok se za Ex tempore, u kojoj se ocjenjuju djela naslikana na licu mjesta, prijavilo 37 umjetnika. Tijekom jutra vološčanskom je galerijom na otvorenom prošetao velik broj posjetitelja, a idiličnu je atmosferu, nešto iza 13 sati, nakratko prekinuo pljusak koji je natjerao umjetnike da sa svojim radovima zaklon potraže u Društvenom domu „Liburnija“. No, srećom, kišni prekid je bio kratkog vijeka, pa se svečana dodjela nagrada održala prema planu na muliću u mandraču. U općoj kategoriji Mandrač 2022. nagrade su dobili: **Iva Starac**, **Marijana Varašanec** i **Saša Jantolek**, dok su u kategoriji Ex tempore slavili **Alen Šimoković**, **Renata Pentek** i **Georgette Yvette Ponté**.

Mandrać (ponovo) u organizaciji Festivala Opatija

Dok je domaćin Malog Mandrača (Piccolo Mandracchio) već tradicionalno Zajednica Talijana Opatija, od ove se godine, nakon petnaestak godina, u ulozi organizatora cjelokupnog događanja ponovo našao Festival Opatija.

- Nakon što je godinama organizator bio Hrvatski muzej turizma, mi smo organizaciju trebali preuzeti od 2020. godine, ali je to, eto, zbog pandemije odgođeno do ove godine. Veliko „hvala“ moramo uputiti **Darji Žmak Kunić** i **Vedranu Ružiću** te **Renati Ivica** iz Galerije Gal, koji su nam dali puno dobrih savjeta iz prakse. Jako smo zadovoljni odazivom sudionika oba dana, reakcije su vrlo dobre, dobili smo i kvalitetne povratne informacije, pa se već sada radujemo organizaciji ovog eventa sljedeće godine – rekli su nam **Petra Borovac** i **Aleksandar Monar** iz Festivala Opatija.

U općoj kategoriji Mandrač 2022. prijavilo se 97 umjetnika, dok se 37 njih natjecalo u Ex tempore kategoriji

Vološčanski mandrač i sve oko njega – lungomare, lukobran, kalete, skalinađe – poslužilo je kao kulisa za veliku galeriju na otvorenom

Popularni festival na novoj lokaciji

Piše **Kristina Tubić** Snimio **Nikola Turina**

Sedamnaesto izdanje Festivala znanstvene fantastike i fantastike Liburnicon održano je 12. i 13. kolovoza na novoj festivalskoj lokaciji u Iki, u prostorima Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu. Prema riječima organizatora, preseljenje iz opatijske osnovne škole uvjetovano koronom pokazalo se kao pun pogodak. I dok je u programu, po starom i prokušanom receptu, poseban naglasak stavljen na ravnotežu između ozbiljnih i zabavnih sadržaja, nova lokacija i mlade organizacijske snage unijele su svježinu koja je rezultirala odličnom posjećenošću. Manifestaciju već sedamnaest godina organizira Udruga mladih Kulturni front te pretvara naš grad u meku za ljubitelje fantastičnih žanrova, mitologije i folkloru, ali isto tako i naprednih znanosti i tehnologija, koji su i ove godine uživali u nizu raznovrsnih predavanja, prezentacija, panel diskusija, kvizova, radionica i koncerata. Ovogodišnja glavna tema festivala bila je „Potraga za besmrtnošću” na koju se tematski nadovezalo puno programskih točaka, a jedna od njih bili su i vampiri. Impresivnu listu dosadašnjih počasnih gostiju ove su godine nastavile **Laini Taylor** i **Bojana Vukotić** (Banshee Cosplay) te **Miroslav Radman**, koji je održao online predavanje.

- **Laini Taylor** i **Bojana Vukotić** nisu skrivale zadovoljstvo svojim dolaskom te odličnom prihvaćenošću njihova rada među ljubiteljima znanstvene fantastike i fantastike. **Američka književnica i autorica fantastičnih romana za mlade Laini Taylor**, autorica bestselera **Sanjar Strange** i nastavka **Muza Košmara**, prema **New York Timesu** je jedna od najprodavanijih američkih autora s **Printz nagradom**. **Bojana Vukotić** a.k.a. **Banshee Cosplay** priznala je da je imala težak zadatak s kolegama iz žirija izabrati najbolju masku, istaknule su glavna koordinatorica festivala **Valentina Dukić** i koordinatorica promocije **Barbara Paušak**.

Proglašenje najboljih cosplayera izazvalo je veliki interes, kao i vanjski program obilježen varenim nastupom djevojaka iz žonglerske skupine **Rad Rays**, a kraj programa obilježio je dolazak

Danijel i Julia Simić iz zagrebačke tvrtke Steam Coffe d.o.o. drugi su put na Liburniconu i predstavili su arabica kavu koju se može naručiti putem njihove web stranice, a u ponudi imaju i čajeve te neke od najskupljih kava na svijetu

Atraktivno Cosplay natjecanje okupilo je mnogobrojne obožavatelje

Milan Perić, nekadašnji sudionik u organizaciji Liburniconu, ove je godine vodio kreativnu radionicu za djecu i odrasle Pixel art na kojoj su posjetitelji kreirali slike perlicama te ih na kraju fiksirali peglom i vježbali ne samo kreativnost, već i strpljivost

Denis Spahić iz Zagreba više godina posjećuje Liburnicon, a na svom štandu Cyber Nomad Print ponudio je figure i modele izrađene 3D printerom i bojane rukom

duhova **Nicka Cavea** i **Jima Morrisona** materijaliziranih u bandu **Sick sheets**. Održan je i dječji program festivala koji mališane od malih nogu uvodi u svijet fantastike te kroz zanimljive radionice i predavanja razvija maštu i kreativnost.

- **Vrlo smo zadovoljni ovogodišnjim posjetom te upućujemo velike zahvale svim sponzorima, a posebno volonterima koji predstavljaju glavnu pokretačku snagu festivala, istaknuli su organizatori.**

Atraktivan nastup djevojaka iz žonglerske skupine Rad Rays

Vanzemaljske otmice, tj. otmice ljudi od strane vanzemaljaca, popularizirane su kroz mnogobrojne znanstvenofantastične serije poput Dosjea X, Taken (Oteti) ili Zone sumraka, no riječ je o temi koja se danas u svijetu, pa i u Europi i Hrvatskoj, sve više istražuje. Riječ je o ljudima koji su imali neobična iskustva izgubljenog vremena, lebdenja kroz zidove, operacija na izvanzemaljskim brodovima i slično, a o stvarnosti događaja svjedoče tek ponekad ožiljci ili neki drugi tragovi, dok se većina tih događaja ne može sjetiti, osim pod hipnozom. Jedna od istraživača koji se bave ovom temom je i Opatijka **Tamara Vrančić Sokač**, s adresom u Samoboru, osnivačica Udruge „Trag“ koja se bavi proučavanjem i istraživanjem svemira te njegova djelovanja na nas - ljude. Kada je riječ o vanzemaljskom otimanju Tamara je kao stručnjakinja za ovu temu gostovala na raznim konferencijama, u radijskim i televizijskim emisijama te u podcastima, a početkom kolovoza na HRT-u je prikazana emisija „Na rubu znanosti: Fenomen NLO-otmica“, urednika i voditelja Krešimira Mišaka snimljena 2018. godine, u kojoj je glavna gošća, uz fizičara Božidara Kemića, bila i Tamara koja je u njoj detaljno govorila o vanzemaljskim otmicama.

Mnogi Opatijci Tamare se sjećaju kao članice prvog ženskog glazbenog sastava na našem području - Cacadou, koji su tada činile sestre Tamara i Sandra Vrančić, sestre Tatjana i Jasmina Simić i Suzi Kožić. Tamara ubrzo odlazi u riječki sastav Fit, a potom napušta glazbu te se posvećuje književnosti i novinarstvu. Pisala je za riječke časopise Zvijezde i Regina, za alternativne magazine Nexus i Svjetlost, Arenu, Milu, za Novi list i Glasnik Samobora i Svete Nedelje. Radila je i kao urednica za TV emisije i serije, među kojima popularnu „Sanju“ njoj najdražu.

Opatiju je napustila prije 30 godina kada se „udala u Zagreb“, a nakon rođenja kćeri **Ane** i **Lucije**, svoj dom seli u Samobor, koji ju, kako kaže, podsjeća na Opatiju.

- **Odlučila sam ostati kod kuće s djecom te sam honorarno pisala za razne novine i magazine, scenarije za televiziju te se bavila proučavanjem magijskih praksi i religija i istraživanjem vanzemaljaca i vanzemaljskih otmica. Mitovi, bajke i misterije zanimaju me još od malih nogu, oduvijek sam voljela priče o duhovima i rado sam se družila sa starim ljudima koji su bili puni takvih priča. Moj tata je obožavao naučnu fantastiku i zahvaljujući njemu imali smo bogatu kućnu biblioteku. I danas se jasno sjećam gostovanja švicarskog popularnoznanstvenog pisca Ericha von Dänikena u Rijeci, na predavanju je bilo desetak posjetitelja i ja, još djevojčica. Sama sam na njega otišla 32-ojkom. Sjećam se iz tog doba i kako smo tata i ja na nebu vidjeli nešto što ulazi u kategoriju neidentificiranog letećeg objekta. Sva ta raznolika iskustva ostavila su na mene neki trag, a kada su spoznaje postale zrele, sve je to odredilo moj život. Zbog toga se udruga koju sam osnovala zove „Trag“, objašnja-**

Opatijsku enelologinju Tamaru Vrančić Sokač misteriji zanimaju još od malih nogu

Tamara „na rubu znanosti“

Piše **Kristina Tubić** Snimio **Nikola Turina**

va naša sugovornica. Udruga „Trag“ osnovana je 2010. godine s glavnim ciljem istraživanjem vanzemaljskog otimanja. Uz to se bave i snimanjem i fotografranjem NLO-a, a surađuju i s drugim udrugama koje se bave sličnom tematikom, poput DUAP Polarisa iz Splita.

- **Vanzemaljskim otmicama se bavimo na jedan jedini mogući način – istraživanjem u promijenjenim stanjima svijesti, u našem slučaju hipnozom. Ljudi koji su otimani većinom su to zaboravili jer su im se ugradila „lažna sjećanja“ i zbog toga je hipnoza pravi način za to, objasnila je naša sugovornica koja je certificirana hipnotizerka koja je do sada radila s mnogobrojnim klijentima koji imaju određene simptome ili fobije koje ih ometaju u životu, a koji su prošli liječničke preglede i medicinski slove kao zdravi.**

Udruga „Trag“ na svojim web stranicama objavljuje zanimljive tekstove, snimke Tamarinih gostovanja u raznim emisijama, informacije i iskustva, a u sklopu izdavačke djelatnosti izdali su knjigu „Kontakt“, njemačkog autora **Johannesa Fiebaga**, u

kojoj je nama geografski blizak autor znanstveno i dokumentaristički, bez ikakve potrebe za senzacionalizmom, ponudio na uvid svjedočanstva običnih ljudi i njihove susrete s vanzemaljskim. Knjiga se ne plaća, već se zauzvrat može uplatiti donacija udruzi, koja se financira isključivo od donacija, za koje se nadaju da će omogućiti i izdanje sljedeće knjige iz Biblioteke Trag. U predgovoru knjige, koji potpisuje Tamara Vrančić Sokač, stoji zanimljiva konstatacija kako još uvijek nemamo izraz koji bi zamijenio riječ ufologija, budući da se u hrvatskom jeziku za neidentificirani leteći objekt koristi pokrata NLO, a ne UFO, te predlažu riječ enelologija.

- **Između ostalog što pišem, dovršavam i knjigu o fenomenu vanzemaljskih otmica kako bismo nakon svih ovih godina i brojnih seansi s ljudima, ostavili „trag“. U njoj neće biti konačnih odgovora, jer ih nemam, ali imam mnogo novih pitanja. To me drži i mogu reći da sam sa svojih pedeset i pet godina još uvijek u duši dijete puno pitanja, zaključila je Tamara.**

ODVAJANJE BIOOTPADA

Nadolazeća 2023. godina donosi nam, u pogledu odvajanja otpada na području Liburnije, još jednu novost – odvajanje biootpada u zasebne spremnike.

Vrećica za biootpad

Spremnik za biootpad

Dosadašnji set od dva spremnika u kojima se sakuplja miješani komunalni otpad i mješovita ambalaža, trebao bi se povećati još jednim spremnikom za biootpad (ili vrećicom kod onih korisnika kod kojih je uporaba vrećice neophodna).

Nova odvojiva vrsta otpada iz spremnika za miješani komunalni otpad bit će **BIOOTPAD**:

- kuhinjski biootpad (ostaci i kora voća i povrća, ljuske jaja, talog od kave, vrećice od čaja, ostaci od kruha, listovi salate, blitve, kelja)
- vrtni ili zeleni otpad u manjim količinama (uvelo cvijeće, granje, otpalo lišće, otkos trave i živice, zemlju iz lončanica, borove iglice)
- ostali biootpad (kora drveta, kosa i dlake, piljevina, papirnate maramice...)

U spremnike za biootpad se **NE ODLAŽE**:

- ostaci termički obrađene hrane, meso, riba, kosti, koža, mliječni proizvodi, ulja i masti
- pepeo, ambalaža (kartonska, staklena, plastična), gume, opasni otpad, obojeni i lakirani drveni proizvodi
- odjeća i cigarete

Budući da odvojeno prikupljanje još jedne vrste otpada povećava ukupnu cijenu komunalne usluge prikupljanja otpada, [kompostiranje](#) bi trebala biti opcija kojom činimo korisnu stvar i ne opterećujemo kućne budžete.

O kompostiranju smo već pisali, ali nije naodmet ponoviti "gradivo". Kompostiranje se može provoditi ili u industrijski izrađenim komposterima ili u ručno izrađenim u tu svrhu.

Kompostiranje

Što je kompostiranje?

Kompostiranje je proces biološke razgradnje organskog dijela otpada i događa se svuda oko nas. Kompost je produkt biološke razgradnje biootpada koji služi kao koristan dodatak tlu.

Zašto kompostirati?

Kompostiranjem smanjujemo količinu biootpada u ukupnoj količini miješanog komunalnog otpada, a dobivamo kvalitetno gnojivo kojim možemo obogatiti tlo u vrtu, voćnjaku, vinogradu, travnjacima ili u cvjetnim posudama.

ŠTO KOMPOSTIRATI?

Ostatke voća i povrća, ljuske jaja, listove salate, krumpirovu koru, lišće, suho granje, uvelo cvijeće, otpalo voće, talog kave, vrećice čaja, piljevinu, koru drveta, slamu...

ŠTO NE KOMPOSTIRATI?

Kuhane i tekuće ostatke hrane, ostatke mesa i ribe, pepeo, novinski papir i časopise u boji, ulje, mast, obojeno i lakirano drvo, mliječne proizvode, prerađevine...

Kako do komposta?

- Na dno kompostera potrebno je posložiti neusitnjene grančice zbog osiguravanja protočnosti zraka, a potom treba staviti lišće, sijeno i drvenasti usitnjeni materijal poput piljevine;
- Ovo zatim treba prekriti tankim slojem zemlje ili komposta koji povremeno treba promiješati;
- Kompostnu hrpu potrebno je zaštititi od sunca, vjetra i kiše poklopcem ili drugim pokrovom
- Procesi u kompostu traju od 6 do 12 mj.

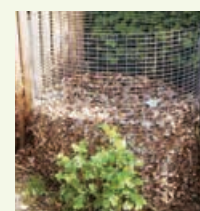
Kompostirati je moguće u vlastitom vrtu (izgradnjom drvenog ili žičanog kompostera; kompostiranje na hrpi; plastični komposter) ili čak i na vlastitom balkonu (najčešće uporabom plastičnog kompostera).

Za uspješno kompostiranje najvažnije je osigurati dovoljno različitog biootpada, stalnu i dostatnu vlažnost, dovoljnu količinu zraka i odgovarajuću temperaturu.

- Sve sastojke potrebno je usitniti na dužinu do 5 cm kako bi se olakšao posao mikroorganizama
- Zeleni biljni materijal mora uvenuti prije stavljanja u kompost
- Kompost ne smije biti previše moker, stoga se povremeno treba dodati suhi sastojci poput slame ili piljevine

Plastični vrtni komposter

Žičani vrtni komposter

Drveni vrtni komposter

Kućni komposter

Uspješni košarkaš i diplomirani PR-ovac Matija Pošćić vlasnik je opatijskog salona za masažu Omnia treatment

S košarkaškog terena u poduzetništvo

Piše **Elia Filinić** Snimio **Nikola Turina**

Matija Pošćić, poznati opatijski košarkaš kojeg je košarka odvela sve do Amerike, nakon povratka u rodni grad krenuo je u poduzetničke vode i otvorio salon za masažu „Omnia Treatment“. Ovaj Opatijac svoj košarkaški put započinje u 4. razredu osnovne škole u Košarkaškom klubu „Opatija“ gdje ostaje sve do kraja osnovne škole, a u srednjoj školi igra za košarkaške klubove „Sava osiguranje“ i „Kantrida“, kada dobiva poziv za daljnje školovanje i košarkašku karijeru u Americi.

- Nisam se puno dvoumio i odmah sam prihvatio poziv jer je u to vrijeme kod nas bilo nemoguće dobiti školarinu i stipendiju za sport. Nikako nisam htio propustiti takvu priliku te sam odlučio nastaviti svoju sportsku karijeru i školovanje u SAD-u, kazao je Matija koji je s 19 godina krenuo u svoju životnu avanturu. Školarinu je dobio na jednom manjem Junior Collegeu, u gradu Freeportu u državi Illinois. Na prvoj godini Matijin košarkaški tim nizao je odlične uspjehe dosegnuvši treće mjesto od svih Junior Collegea u Americi, a Matija je bio rangiran kao drugi igrač Amerike među svim Junior Collegeima.

- To su bile dvije super sezone. Počeo sam dobivati ponude od puno američkih fakulteta. Dobio sam čak i poziv od najboljeg trenera college basketballa Bobbya Nighta, ispričao je Matija. Nakon Illinoisa odlazi u Chicago na fakultet Depaul gdje 2009. godine diplomira Odnose s javnošću. Te iste godine odlučio se vratiti u Hrvatsku te igra za Košarkaški klub „Trogir“, iako dobiva mogućnost zaposlenja u Americi.

- Htio sam ostati u sportu i ljubav prema košarci je prevagnula, istaknuo je Matija. Nakon Trogira igra za klubove u Švedskoj, Mađarskoj, Italiji, Turskoj, Poljskoj, Belgiji, Libanonu, Bosni i Austriji te 15 godina života provodi diljem svijeta, dok u rodnu Opatiju dolazi isključivo za vrijeme ljetnih mjeseci. No, sve se mijenja 2020. godine, s pojavom koronavirusa i uvođenjem strogih epidemioloških mjera. Matija se tada vraća kući i odlučuje se okušati u malo drukčijoj profesiji te otvara salon za masažu.

- Pri povratku kući znao sam da želim imati nešto svoje, biti poduzetnik, a s masažama sam se upoznao kroz sportsku karijeru. Kao sportaš, smatram da sam dobar u tom poslu upravo zbog toga što sam kroz svoju košarkašku karijeru bio stalno na masažama te sam iskusio koliko se zapravo masaže razlikuju u pojedinim zemljama, istaknuo je Matija. Potaknut takvim iskustvom odlučuje upisati tečaj na Učilištu u Lovranu te nakon završetka, krajem 2021. godine otvara vlastiti salon za masažu. Ističe da put do otvaranja salona nije bio nimalo lak te je morao položiti državni ispit iz medicinske masaže, kao i poslovno pravo, a zatim pronaći adekvatan prostor, osmisliti ime i koncept salona, u čemu mu je pomogla sestra. Zajedno su osmislili naziv „Omnia Treatment“ što u prijevodu znači „cjelokupno“, a što zapravo i sama masaža predstavlja - cjelokupni tretman tijela.

- Masaža mi je najbliže sportu što mogu raditi. Na početku sam se htio baviti isključivo sportskim masažama, ali sam uvidio da ima upita i za ostalim vrstama, kazao je naš sugovornik.

„Omnia Treatment“ salon nalazi se u samom centru Opatije, u ulici Bože Milanovića 4, te osim sportske masaže nudi i klasičnu relax masažu te maderoterapiju (anticelulitni tretman), a radno vrijeme je po dogovoru, bilo kojim danom.

- Na početku je bilo izazovno, ali s vremenom je posao postao lakši i sve bolji te sam jako zadovoljan, zaključio je Matija uz riječi kako se raduje budućnosti i jedva čeka nove poslovne izazove.

DENTICO
DENTAL CENTER

DENTICO

30%

Kupon vrijedi do 31.10.2022.

Pozivamo Vas da iskoristite **30% popusta na sve stomatološke usluge!**
Prvi pregled i panoramski snimak besplatni!

**Popust vrijedi za pacijente koji započnu terapiju do 31.10.2022. Rezervirajte svoj termin već danas!*

Dentico Dental Center
Trg M. Tita 17, Matulji
+385.51.306.139
+385.91.202.2209
info@dentico.hr
www.dentico.hr

Otkup Zlata

Isplate odmah u gotovini!

Kada ti je najveća
briga hoćeš li u
more ili u hlad

Opatija - Maršala Tita 77/6

0800.7372

aurodomus.hr

Auro
Domus

koryna

koryna

Tel: +385 51 691 527
Mob: +385 97 701 65 15
koryna@namjestaj.info
Koryna najestaj
Trg Svete Lucije 1
51215 Kaštav
PON-PET 9-20 h
SUB 9-13 h

www.namjestaj.info

KUHINJE PO MJERI • KUHINJSKI APARATI
UGRADBENI ORMARI • DNEVNI BORAVCI
KUPAONICE SPAVAĆE SOBE • MADRACI
DJEČJE SOBE • SJEDUĆE GARNITURE

DJ Luca Montecchi sa svojim je projektom Global Disco nastupio na godišnjem skupu jedne američke tvrtke u Dubajju, pred 11.000 ljudi

Glazba je moj život

Piše **Elena Vidović**

Onima koji prate klupsku scenu ime DJ Luca Montecchi dobro je poznato. Premda je vrlo skroman i sam to za sebe nikad neće reći, jedan je od najboljih DJ-eva u Hrvatskoj, koji ispunji sve klubove u kojima nastupa ne samo u Hrvatskoj, već i u inozemstvu. Uvijek dobro raspoložen, ima poseban *feeling* za publiku, pa njegove nastupe uvijek prati i odlična atmosfera. Najbolji i nama najbliži primjer je veliki disco party na Ljetnoj pozornici u sklopu RetrOpatije, na kojem je DJ Luca Montecchi (s MC Šajetom) već, reklo bi se, *resident DJ*. Opatijci ga vjerojatno bolje poznaju kao Vladimira Miru Paušića, jer to ime pamtimo još od osamdesetih, kada je bio DJ u megapopularnoj opatijskoj Madonni ili smo ga čuli na Radio Rijeci, gdje je bio dugogodišnji glazbeni urednik. Iako danas ima zagrebačku adresu, u Opatiju se rado vraća i s obitelji ovdje provodi svo vrijeme koje mu posao dopušta. Svoj život je, doslovno od malih nogu, posvetio glazbi.

– Možda sam imao par godina kad me mama zabavljala glazbom. Morao sam slušati Arsena Dedića, Josipu Lisac, Ibricu Jusića, što je, kad sam imao šest godina, bilo ravno torturi. No, ubrzo sam otkrio Beatlese i druge bendove koji su tad bili popularni, a Arsenu i Josipi sam se vratio kasnije, već su mi dvadesetak godina neki od omiljenih izvođača. Za takve stihove jednostavno treba sazrijeti – rekao nam je Miro i prisjetio se osamdesetih kada je s prijateljima iz škole, Adrianom Požarićem, Vladimirom Hamerlitzom i Daliborom Korenićem u opatijskoj knjižari u tadašnjem hotelu Jadran na Slatini kupovao ploče. Kaže kako su još u osnovnoj školi znali spojiti kazetofon i u školi „puštati“ glazbu. Dječaćki su mu se snovi ispunili kada je počeo izlaziti u Madonnu i kada ga je DJ Vjeko Alilović uzeo za „naučnika“.

– Vjeko je bio pun volje, dolazili bismo poslijepodne i vježbali. Dao bi mi dvije ploče i kad sam ih znao dobro izmiksati, dobio bih treću. Kasnije mi je dao pola sata vremena tijekom kojih sam puštao glazbu, ispočetka oko ponoći, kad su počinjali sentiši. Malo-pomalo počeo sam samostalno raditi, prisjeća se Miro svojih početaka u Madonni. Uz nastupe i rezidencije u drugim disco klubovima, već 1989. godine pojavila se još jedna odlična prilika. Radio Rijeka počela je s cjelodnevnom emitiranjem i tražili su glazbene urednike, a uhodani DJ-i su bili idealni za taj posao. Kako kaže, prvi je na radiju počeo raditi Vjeko, a ubrzo je i Miro postao dio ekipe tada najpopularnije radio stanice na širem području. Iz tog perioda zanimljiva je njegova anegdota o afirmaciji Ča-vala:

– Kako sam se bavio jedrenjem, naravno da sam znao i Duška Jeličića Duleta. Jednom mi je prilikom rekao da je snimio rock'n'roll pjesmu na čakavskom i dao je Ramiru Palmiću, pa da vidim ako je se može pustiti u eter koji put. Naravno, našli smo snimku, pustio sam je u eter prvi puta. Bio je to „Petršin i češanj“ i reakcije su bile odlične! Koliko se ja mogu sjetiti, upravo je ta pjesma snažnije pokrenula Ča-val. Paralelno s time, počeo se ponovo oživljavati MIK, pojavili su se drugi izvođači i pjesme na čakavskom, kaže Miro. MIK je, s druge strane, bio zanimljiv dvojcu Vjeko i Miro, skraćeno ViM, koji je Ča-valskej publici bio najbolje poznat po ranijoj reper-skoj izvedbi „Va Permani ću poći“ grupe Kolaž. Tako je Vjekinu pjesmu „Jolanda“ 1994. godine na MIK-u izveo Duško Jeličić Dule, dok su ViM-ovci bili prateći vokali. Sljedeće godine su izveli „Marjuču“ u pratnji „Atlantisa“, a godinu nakon toga, opet s „Atlantisom“, natjecali su se s pjesmom „Na Učku“.

Vladimir Miro Paušić: Volim se dobro pripremiti za svaki nastup, da nastupi budu sveži i zanimljiviji. Ne smatram da sam zvijezda RetrOpatije, u Opatiji sam – doma!

Devedesetih godina bili su izuzetno aktivni, bilo je tu brojnih angažmana, a jedan kojeg svakako još treba spomenuti je KUPEK (Kulturno-umjetnički program edukativnog karaktera), legendarnu satiričnu emisiju koja se jednom tjedno u večernjim satima emitirala na Radio Rijeci.

– Bili su to satirični skečevi koji su se bazirali na dnevnim događanjima, na osobnim iskustvima, prepjevi pjesama i slično. Vremena nisu bila lijepa, trajao je taj nesretni rat. Emisija nije bila snimana, već smo je izvodili uživo, pa nismo podlijegali, da tako kažem, cenzuri. Nije bilo nikakvih zahvata urednika. No, kao i svaka satirična emisija, zadirali smo i u neke tada osjetljive teme, pa nam je emisija relativno brzo i ukinuta, prisjetio se Miro vremena kada je s Vjekom, Robertom Ferlinom, pok. Koradom Vujnovićem i Daliborom Korenićem pripremao KUPEK.

S velikim brojem nastupa na domaćoj sceni, pojavili su se i angažmani i u inozemstvu, pa je tako počeo nastupati pod novim imenom, lakše pamtljivim na međunarodnoj sceni. Moralo je biti talijanskog prizvuka, zbog velikog utjecaja Italije i talijanske glazbe na njegov život: Luca po pradjedu Luki, a Montecchi, jer je romantičar, pa je „posudio“ Romeovo prezime.

Uspješnu karijeru, brojne nastupe, brzi tempo života – sve je naglo usporila pandemija, pa je Miro to vrijeme odlučio iskoristiti za daljnje školovanje. Ove je godine upisao treću godinu akademije glazbene produkcije, a u Zagrebu je otvorio i svoj glazbeni studio. Sigurno ne zbog profita, nego ljubav je to... Dok se vraćamo u „stara normalna“ vremena, radujemo se budućim gostovanjima DJ Luche Montecchija, na njegovom domaćem terenu, u Opatiji. Ako ne prije toga, vidimo se na RetrOpatiji 2023!

Ljetne fešte, koncerti

Ljeto u Opatiji bilo je prepuno događanja za sve ukuse i uzraste, a bogat program lipnja i srpnja nastavljen je i u kolovozu te početkom rujna. „Ljeto na Ljetnoj“ donijelo je pregršt atraktivnih koncerata i predstava, od kojih su

mnogi ispunili prostor Ljetne pozornice do zadnjeg mjesta te se tražila karta više. Popularna Severina, svjetska atrakcija Sabaton, Bajaga, Queen Real Tribute te hit predstava Casabianca privukle su tisuće posjetitelja, a ulice grada, kavane i kafići bili

Summer Garden Festival pod vodstvom Eugenian bara donio je na čarobnu ljetnu lokaciju ispred Šporera pregršt vrhunske glazbe, plesa, zabave i dobre hrane i pića tijekom cijelog kolovoza. Uživali su i mališani u posebnom programu za djecu, a veliko zanimanje izazvale su akrobatske točke u koje su se i sami mogli uključiti.

Folklorni ansambl „Zora“ nastupio je 14. kolovoza na Maloj ljetnoj pozornici s programom „Naši tanci i stare užanci“. Pedeset plesača uz pratnju muzičara predstavilo je publici kroz petnaest koreografija hrvatsku folklornu baštinu, a nastupili su i gosti iz Umaga, Koprivnice i Velike Gorice. Umjetničkom voditelju i koreografu Gabrijelu Funiću dodijeljeno je priznanje Hrvatskog društva folklornih koreografa.

Severina je priredila pravi glazbeni spektakl za gledatelje koji su 11. kolovoza napunili Ljetnu pozornicu do posljednjeg mjesta. Popularna pjevačica u Opatiji je nastupila nakon 13 godina, a tisuće gledatelja jedva je dočekalo njezin nastup te pjevalo s njom.

Vino i vuja jedinstvena je manifestacija u organizaciji Ikarskih barkajola održana 6. kolovoza, osmu godinu zaredom. Iz morskih dubina ikarske uvale izvučeno je 13 kaveza vina sa 4 tisuće butelja, koje su na dubini od 20 m ležale godinu dana, a istovremeno je u more spušteno 14 novih kaveza s 5 tisuća boca vina renomiranih vinara.

i manifestacije

Piše **Kristina Tubić** Snimili **David Kurti** i **Nikola Turina**

su puni ljudi i dobre energije. U Šporeru se tijekom cijelog ljeta mogla pogledati izložba Salvador Dalí: Nadstvarno. Liburnia Film Festival i Liburnicon već niz godina privlače mnogobrojnu publiku, a sportska i rekreativna događanja i ovog su ljeta bila

vrlo popularna. U jesen je Opatija ušla uz Festival klapa i mandolina koje su pjesmom ispunile park ispred Šporera. Neke od mnogobrojnih fešti, koncerata i manifestacija zabilježilo je i oko naše kamere.

Dani Ičića održani su 19. i 20. kolovoza u organizaciji Mjesnog odbora Ičići, a posjetitelji su se zabavili uz Ičićanski munjeni petoboj u kojem su se ekipe natjecale u igrama bacanja žabica, boćanja balonima s vodom, bacanja kolutova, bejzbolu s lopticama i zabijanju čavla u cok te glazbenom nastupu Dellboysa i Nicolas Kurelič banda uz prigodnu gastronomsku ponudu.

Festival klapa i mandolina održavao se subotama u rujnu ispred Šporera u organizaciji Kulturno-zabavne udruga Opatija. Nastupile su klape „Tramuntana“ iz Kraljevice, „Dišpet“ iz Rijeke, „Nevera“ iz Rijeke i „Opatija“ iz Opatije te a capella izvedbama razveselile Opatijce i njihove goste i turiste.

Ljetne aktivnosti Društva „Naša djeca“ Opatija pružile su mališanima iz Opatije i okolice ljeto puno zabave, ali i edukacije. Uz kupanje na plaži „Lipovica“ organizirano je 10 izleta i više od 100 radionica – likovnih, glazbenih, kinezioloških, na temu dječjih prava, održivog razvoja i STEM-a. Stručnim voditeljima iz DND-a pomagali su volonteri, a sve je rezultiralo ljetom za pamćenje za male sudionike.

Sabaton, jedan od najpoznatijih svjetskih metal sastava, nastupio je 19. kolovoza na prepunoj Ljetnoj pozornici te priredio publici pravi spektakl. Zahvalili su svojim obožavateljima na velikom odazivu te istaknuli kako se nadaju da će opet doći u Opatiju. Švedski power metal sastav nastupio je u Opatiji u sklopu svoje velike europske turneje „The Tour to end all tours“.

art DENTAL[®]

CENTAR DENTALNE MEDICINE ZA ESTETSKU
STOMATOLOGIJU I IMPLANTOLOGIJU

UZ
PREDOČENJE
OGLASA
**POSEBNE
POGODNOSTI!**

Kastav

• Tometići 1/d

&

Opatija

• Maršala Tita 21

KASTAV • OPATIJA

Tel.: 051 582 888 • Mob: 095 482 8888 • E-mail: info@artdental.hr

www.artdental.hr

Povremeni odlazak na masažu trebao bi biti dijelom fitness plana za jesen i zimu

Od prošle godine u studiju „Noa“ dostupni su tretmani brazilske maderoterapije namijenjeni svima koji se bore s „tvrdokornim“ masnim naslagama

Jesenski i zimski tretmani za bolje zdravlje

Piše **Elena Vidović** Snimila **Martina Fiorentin**

Klimatološka jesen počela je s prvim danom rujna. Vrlo brzo za tim i temperature su pale za koji stupanj, dani su sve kraći – bez sumnje, nakon dugog i (izuzetno) toplog ljeta, stiže nam jesen. Oni najhrabriji okušat će se u još kojim odlasku na plažu, ali većina će ipak sve više vremena provoditi u zatvorenim prostorima. To podrazumijeva manje kretanja i aktivnosti, više sjedenja, a s hladnijim danima na stol stiže i „teža“ hrana, pa je pravo vrijeme da se polako počne s fitness planovima, kako se taj „zimski“ režim života ne bi odrazio i na zdravlje. U takve bi planove vjerojatno trebalo uključiti i povremene odlaske na masažu, te neke druge oblike njege tijela, stoga je nekoliko dobrih ideja i savjeta s nama podijelila **Ivana Pejović**, vlasnica studija za masažu i njegu tijela „Noa“. Ivana se ovim poslom bavi već više od deset godina, a posljednjih pet njen je studio smješten u sklopu sportske dvorane „Marino Cvetković“.

– Puno je osoba koje zbog suvremenog načina života imaju problema s leđima. Generalno, previše vremena sjedimo, što vrši pritisak na donji dio leđa, a ako k tome puno vremena provodimo za računalom ili na pametnim telefonima i tabletima, „patit“ će i vrat i ramena. Redovitom masažom bolove možemo smanjiti, a kombiniramo li pritom i ciljane vježbe, bolove ćemo u potpunosti ukloniti. Ovakav način života stvara nam različite probleme, stoga je vrlo važno da kada idete na masažu, terapeutu ispričate što je više moguće po jedinosti o vašem načinu života i o vašim boljkama. Na taj ćemo način biti u stanju prilagoditi tretman vašim potrebama. Primjerice, osobi koja radi u uredu i cijelo

Ivana Pejović iz studija za njegu tijela „Noa“: koliko god vaš život bio prepun obaveza i stresa, nađite vremena za sebe i posvetite se svom zdravlju

radno vrijeme provodi sjedeći, u tretman klasične masaže ćemo rado ukomponirati elemente ručne limfne drenaže, kako bismo poboljšali kolanje limfe, ubrzali metabolizam, smanjili otečenost i potaknuli izlučivanje toksina i štetnih tvari iz organizma – govori nam Ivana.

No, ističe i to da masaža nije samo namijenjena onima koji se manje kreću ili nisu skloni sportu i odlascima i teretanu. Masaže se svakako preporučuju i aktivnim i rekreativnim sportašima, za koje su, primjerice, posebno osmišljeni tretmani sportske masaže. Osim masaže, Ivana preporučuje i neke druge tretmane koje bi prilikom posjeta salonu za masažu i ljepotu trebalo uzeti u obzir, pogotovo tijekom jesenskih i zimskih mjeseci:

Piling

Tijekom ljeta koža je u većoj mjeri izložena suncu, što pozitivno utječe na zdravlje, između ostalog, na taj se način obnavljaju zalihe vitamina D₃. No, izlaganje suncu također oštećuje kožu, pa bez obzira jeste li koristili kremu za sunčanje sa zaštitnim faktorom ili ne, ujesen je preporučljivo napraviti tretman pilinga za cijelo tijelo. Ovim se tretmanom na prirodan način otklanjaju odumrle stanice kože te se potiče stvaranje novih stanica, a koži se vraća sjaj i mekoća.

Ručna limfna drenaža

Limfa cirkulira organizmom zahvaljujući kontrakcijama mišića, negativnom tlaku u prsnom košu, pulsiranjem arterija i sličnome, pa razne okolnosti mogu utjecati na sporiji protok limfe kroz organizam, što može uzrokovati češće prehlade, bolove u zglobovima, glavobolje i migrenu, artritis, umor, pa čak i depresiju. Stoga je svako-toliko dobro potaknuti kolanje limfe. U tretmanu se koristi lagani pritisak na mišićna tkiva, usmjeravajući limfu u limfne čvorove. Bolji protok limfe znači poboljšanje imuniteta i sposobnost organizma da se brani od štetnih tvari, virusa i da se rješava toksina.

Brazilska maderoterapija

Ovaj je tretman preporučen osobama koje se bore s tvrdokornim masnim naslagama koje nisu uspjele otkloniti dijetama ili vježbanjem. U tretmanu se koriste drvene čašice (ili zvona) u kojima se pritiskom na tijelo stvara vakuum, te se pažljivo isplaniranim pokretima pomiču po površini kože. Uz „razbijanje“ masnih naslaga, ova metoda poboljšava cirkulaciju, a posebno je popularna zbog toga što se kod većine ljudi rezultati vide već nakon prvog tretmana. Uz ovaj tretman kombinira se i ručna limfna drenaža kako bi se ubrzala eliminacija toksina iz organizma.

Depilacija

Kad govorimo o „zimskoj“ njezi tijela, treba spomenuti i depilaciju, jer većina smatra da nema potrebe redovito se depilirati tijekom zime. Međutim, nastavite li s tom praksom tijekom zime, barem jednom u šest tjedana, tijekom ljetnih mjeseci dlakice će biti rjeđe i sporije će rasti!

Aktivnost i zdrava prehrana

Niti jedan „pasivni“ tretman ne može zamijeniti blagodati koje pružaju aktivnost i zdrava prehrana. U Opatiji se nudi podosta opcija, počevši od Fitness centra Dynamic u dvorani, raznih organiziranih grupa za vježbanje joge, aerobica i pilatesa, sve do organiziranog nordijskog hodanja, a ako i niste pobornici organiziranog vježbanja, Lungomare i šetalište Carmen Sylve otvoreni su 24/7 – već pola sata (brze) šetnje dnevno može učiniti razliku koja vam je možda baš potrebna!

Ičići ne mogu i ne smiju biti zaboravljeni
– Jelena Androić i Igor Bajok

LFF je svoju mirnu luku našao na opatijskoj Maloj Ljetnoj pozornici

Neponovljiva atmosfera nekadašnjih festivala na ovogodišnjoj uvrtiri u Ičićima

Ovogodišnja „Pića s autorom“ odvijala su se u „Eugenianu“ ispred „Šporera“

U Opatiji je, u standardnom terminu posljednjeg tjedna u kolovozu održan jubilarni, 20. Liburnia Film Festival koji je u naš grad donio najrecentnije filmove domaće dokumentarne produkcije. Na programu se tako našlo 19 filmova u konkurenciji za nagrade, te dvadesetak filmova izvan konkurencije. Filmove se nije samo gledalo, o njima se i učilo (studija slučaja na prošlogodišnjem pobjedniku LFF-a, filmu „Tvornice radnicima“; radionice Filmaktiva i Restarta – sve u Vili Antonio), razmišljalo (tribina „Fair Pay i radni uvjeti u kulturi“, također u Vili Antonio), te pričalo („Piće s autorom“ u ljetnom izdanju Café bara Eugenian ispred „Šporera“).

Posebno treba naglasiti da se i ove godine nastavio „Regionale“ – program izvan konkurencije koji promovira autorice i autore te produkcije onoga što Festival naziva „svojom“ regijom: Primorsko-goranske, Istarske i Ličko-senjske županije. U ovome programu posebno valja istaknuti premijeru filma nedavno preminulog redatelja **Bernardina Modrića** „Tko je ovdje lud?“, a svakako treba napomenuti da je prikazan i film našeg svestranog umjetnika **Vedrana Ružića** „6 metara“. Iznimno raduje da je jedan od filmova iz regije otvorio i završnu večer Festivala; i

to ne bilo koji. Ova je velika čast pripala dvominutnom filmu „Ekosuperjunaci“ koji su, pod vodstvom **Ivane Uremović Gašić**, snimili učenici 4.a razreda O.Š. „R. K. Jeretov“ iz Opatije, nakon što im je drveće koje su posadili u dvorištu škole jednostavno nestalo.

Kako bi se obilježio 20. rođendan Festivala i nostalgичno se vratilo u njegovih prvih 13 godina, upriličen je i povratak u Ičiće gdje su 19. 8. prikazana dva filma – prvi pobjednik LFF-a „Patchwork“ **Tanje Miličić** te pobjednik u srpskoj konkurenciji prošlogodišnjeg beogradskog Beldocsa, festivala s kojim je LFF lani započeo suradnju, „Bez“ **Luke Papića**. Iza projekcija uslijedio je koncert post punk rock banda „Šiza“, a u rođendanskoj je atmosferi, u suradnji s Galerijom SKUC u Rijeci, otvorena i izložba „XX. Godina LFF-a“. Dodatno treba istaknuti da se od ove godine, u suradnji s Art kinom, dodjeljuje i Nagrada kritičara/ke „Dragan Rubeša“ u čast našem pretrano preminulom kritičaru.

U završnici, potresni i katarzični film „Veće od trume“ **Vedrane Pribačić** i **Mirte Puhlovski** osvojio je, s prosječnom ocjenom 4,792 nagradu publike, dok je najboljim filmom ovogodišnjeg LFF-a prema ocjeni međunarodnog stručnog žirija (**Andrea Kaštelan**, **Mladen Kovačević**, **Slobodanka Mišković**, **Jakov Munižaba**, **Ivana Vuković**) proglašen dokumentarac „Hrvatskog narodnog preporoda“ **Gorana Devića**. Isti je film nagrađen još za režiju (G. Dević) te za montažu (Jan Klemshe).

Ukratko, osvrćući se unatrag, citirajmo organizatore: „Ičići su se pretvorili u Opatiju, plastične stolice u one fine željezne s jastučićima, prvih par prijava pretvorilo se u 80-ak prijava godišnje, jedna festivalska lokacija pretvorila se u njih čak tri, volonteri su se pretvorili u naše superjunake, a minijturni staff u 18 veličanstvenih. I sve to u samo 20 godina! Nek' nam i sljedećih 20 godina bude sretno, sunčano i veselo!“

Piše Aleksandar Vodopija

Ljeto je projurilo strelovitom brzinom, obilježeno visokim temperaturnom i uglavnom lijepim vremenom koje nije sabotiralo niti jedno važnije zbivanje u Opatiji. „Ljeto na Ljetnoj“, etablirana manifestacija u organizaciji Festivala Opatija, prošlih je mjeseci tako dobilo priliku da doslovno zavlada našim gradom privlačeći u njega poput magneta brojnu publiku željnu dobre ljetne zabave. Potpuno ju je iskoristilo!

Festivalova koncepcija ljetnih zbivanja ove je godine došla do punoga izražaja i pokazala se, sudeći po popunjenosti kapaciteta Ljetne pozornice, kao pun pogodak. Publike (uglavnom) nije nedostajalo, a vrlo često se tražila i karta više. Programom uživo su dominirali koncerti. Svatko je tu mogao doći na svoje te vidjeti i čuti nekoga od svojih favorita – od Severine i Zdravka Čolića, preko Bajage i Sabatona, pa sve do legendarnog Toma Jonesa, da nabrojim samo neke od 25 domaćih i međunarodnih zvijezda koje su ovoga ljeta prodefilirale našom ljepoticom pod otvorenim nebom.

Oni koji su ipak bili malo zakinuti ljubitelji su „ozbiljnijih“ sadržaja jer, nakon nekoliko zbivanja na početku ljetne sezone na čelu s nezaboravnim gostovanjem Gruzijskog nacionalnog baleta „Sukhishvili“, Ljetnom su ipak zavladale lakše note koje, budimo realni, privlače veći broj gledatelja i definitivno su isplativije od programa ozbiljne glazbe koji su u Opatiji nažalost skoro uvijek bili lošije posjećeni. Nekada je, u zlatno doba „Riječkih ljetnih noći“, bilo dovoljno otići do Rijeke za zadovoljavanje specifičnijih kulturnih potreba. Nažalost, već godinama to više nije moguće budući da je njihov sjaj s novim strujama u riječkome kazalištu malo po malo potamnio. Standardna, sve laganija ponuda manjih okolnih gradova i gradića, mogla je samo donekle ublažiti potrebe onog manjeg dijela publike o kojemu je riječ. Na prvi se pogled moglo činiti da možda Zagreb nudi nešto više, no svatko tko je čak i površno pokušao zagrepsti ispod sjajne površine jumbo plakata ondašnjih ljetnih kulturnih zbivanja vidio je da pravog razloga za kulturno hodačašće našoj metropoli zapravo i nema.

Prava destinacija za publiku željnu istinske kulture i ove je godine, kao ustvari i mnogih prošlih, bila Ljubljana. „Festival Ljubljana“ ove je godine proslavio svoju 70. obljetnicu i pokazao se u svom najboljem i najsvečanijem izdanju koje bilo koji poznavatelj ovdašnjih kulturnih prilika može zamisliti te se svojim konceptom, programom i gostujućim solistima te orkestrima stavio uz

DAVID KURTI

„Zora“ – mozaik hrvatskog folkloru zaogrnut u prekrasne kostime, na ponos Opatiji!

Publike nije nedostajalo

bok najvećih europskih, a usuđujem se reći i svjetskih (ljetnih) festivala. Cankarjevimi su domom odnosno obnovljenim Križankama tako prodefilirali orkestri poput Londonske kraljevske ili Bečke filharmonije, dirigenti kao što su Riccardo Muti, Charles Dutoit ili pak Esa-Pekka Salonen, operni solisti od Juana Diega Flóreza preko Anne Netrebko i Yusifa Eyvazova pa sve do, unatoč svemu legendarnog, Plácida Dominga; nije nedostajalo niti baleta (Béjart Ballet Lausanne), opere (mariborska „Carmen“) niti musicala („Priča sa zapadne strane“ te praiizvedba domaćeg „Vodenjaka“); program je zaokružio cijeli niz iznimno kvalitetnih komornih koncerata, koncerata zabavne glazbe, radionica, izložaba, ... – nabrajati bi se moglo unedogled!

S ovakvim se programom doista teško boriti, a ja ću, vrativši se u Opatiju, tek ustvrditi da se od našega grada to niti ne očekuje. Festival Opatija je na neki način ponudio zabavnu varijantu ljubljanskog (polu)imenjaka i u tome definitivno uspio! Nemojmo zaboraviti da ga je u prvoj polovici ljeta uspješno nadopunjavao i Festival Kvarner, niti da je u posljednjih mjesec dana ugostio i dvije popularne dramske predstave („Dejt“ i „Casabiancu“), a mislio je i na domaće snage potencijalno zanimljive i međunarodnim turistima te tako dao priliku i „Zori“ da nas na besplatnom koncertu podsjeti na šarolik folkloru paletu kojom raspolaze Hrvatska i prema kojoj nitko ne može i ne smije ostati ravnodušan.

U suton ljeta uplovili smo uz milozvučne talijanske kancone u interpretaciji Christiana Meringola na Ljetnoj, a zatim je počelo povlačenje u crkve (Zbor Krakovske filharmonije), Vilu Antonio (recital na glasoviru „našeg“ Silvestra Pulića i njegovih gostiju iz Slovenije, klavirskog dua koji čine Neža Pogačar i Vitomir Janez Zagode u organizaciji opatijske Zajednice Talijana) i, naravno, Centar Gervais koji bi po svim najavama u predstojećim mjesecima trebao opet postaviti Opatiju pod reflektore kazališnih i različitih glazbenih zbivanja.

Nadajmo se samo da nam korona neće pomrsiti račune. Zasad, doduše, vrlo uspješno žmirimo, no povlačenje u zatvorene prostore bi ovu igru moglo malo zakomplicirati. S druge pak strane, možda je i došlo vrijeme da priznamo da imamo novog sustanara, te počnemo normalno s njime živjeti, ma koliko on neugodan bio. To bi možda bila i najbolja varijanta!

Vrijeme će, naravno, pokazati tko je bio u pravu a tko nije, a na nama je da, dozvolite mi malo parafraziranja, živimo kao da će sto godina biti mir, a spremamo se kao da će sutra buknuti najjači val epidemije. Stavimo ipak naglasak na mir i uživajmo u svakoj prilici koju nam pruža opatijska kultura u nadi da o drugome dijelu krilatice ipak nećemo morati razmišljati. Uostalom, ugledajmo se na vječnu ljepoticu američkog Juga, nezaboravnu Scarlett O'Hara; bude li trebalo, razmišljat ćemo o tome sutra – sutra je novi dan!

Atraktivni turniri Ičići Mastersa okupljaju igrače i gledatelje iz zemlje i Europe

KOP

u novu sezonu s novim klubom

Piše **Elia Filinić**
Snimio **Nikola Turina**

ovog ljeta Klub odbojke na pijesku Opatija, uz podršku Grada Opatije te Turističke zajednice Ičića, organizirao je popularni „Ičići Masters“ - 9. izdanje međunarodnog profesionalnog turnira u odbojci na pijesku. Turnir je održan od 5. do 7. kolovoza, a natjecalo se 12 muških i 12 ženskih ekipa iz Hrvatske, Slovenije, Srbije, Mađarske, Italije i Bosne i Hercegovine. Ove godine, po prvi put u povijesti turnira, pobjeda je stigla u Primorsko-goransku županiju u ženskoj kategoriji. Zlatnom su se okitile Katarina Pilepić iz Novog Vinodolskog i Sara Radanović iz Zagreba.

- Jako smo ponosni na uspjeh naših domaćih igračica, istaknuo je Ivan Đorđević, sportski direktor kluba. Drugo mjesto osvojile su mlade reprezentativke do 19 godina Lea Rasić i Lucijana Terze iz Splita, a treće mjesto Slovenke Špela Morgan i Anja Maček. U muškoj kategoriji prvo mjesto je pripalo Janu Pokeršniku i Roku Bračku. Zanimljivo je istaknuti da je Jan Pokeršnik osvojio svako izdanje Ičića do sada te je neslužbeno prozvan „kraljem plaže“. Drugo mjesto je pripalo Stefanu Mirkoviću iz Srbije i Nenadu Šormazu iz Bosne i Hercegovine, a treće Slovencima Danijelu Pokeršniku i Črtomiru Bošnjaku. Ove godine organizatori su iznimno zadovoljni povećanim brojem prijava parova u muškoj-ženskoj konkurenciji, lijepim vremenom, odličnom atmosferom i velikim interesom gledatelja.

- Uz atraktivne mečeve, imali smo i zanimljiv zabavni program u petak i subotu navečer. Smatramo da je bitno povezati sport i zabavu, naročito u ovom ljetnom ambijentu, a time nudimo i potpuni doživljaj svima koji dođu, istaknuo je Đorđević te dodao: Uz kvalitetnu odbojku u cilju nam je privući što više nacija kako bi prije svega popularizirali sport lokalnoj zajednici i domaćoj publici, a s druge strane popularizirali lokaciju i naš predivan kraj strancima. Jedina zamjerka ovogodišnjeg izdanja

je trajni problem loše infrastrukture na terenima u Ičićima, s kojim se Klub suočava svake godine, a što je ujedno i ključan faktor ovogodišnjih rezultata turnira, koji su mogli biti bolji, ali su treninzi i priprema zbog neadekvatnih terena izgubili na kvaliteti. Turnir se održavao čak i za vrijeme korone, uz poštovanje epidemioloških mjera, bez tribina, uz testiranja u šatoru te bez održavanja zabavnog dijela programa. U te dvije godine nismo dobili niti jednu prijavu da se netko zarazio na turniru, što je za nas potvrda da smo sve to zaista dobro odradili, odvrnuo se Đorđević i na protekle dvije godine.

Klub odbojke na pijesku Opatija postoji već 9 godina te se može pohvaliti da je 2019. godine te 2020./2021. godine dobio nagrade Grada Opatije za najbolju mušku seniorsku ekipu.

- Svjesni smo da je konkurencija jako velika i da ima puno kvalitetnih sportaša i klubova tako da nam to priznanje jako znači i vrlo smo ponosni na dodijeljenoj tituli, kazao je naš sugovornik.

Klub se također može pohvaliti i s novošću o osnivanju novog kluba, a riječ je o klubu dvoranske odbojke pod nazivom - Odbojkaški klub Opatija Valley.

- Ideja za osnivanjem kluba nastala je iz želje da se oformi stara muška odbojkaška ekipa koja je nekad bila aktualna u Opatiji te je postizala jako dobre rezultate. Želimo vratiti mušku odbojku u grad te time dodatno popularizirati i promovirati ovaj sport, kazao je Đorđević koji će ujedno biti i trener u novoosnovanom klubu. Trenersko iskustvo stjecao je u ZOK „Drenova“ u Rijeci, zatim u klubovima u Zagrebu i Varaždinu te kao pomoćni trener Igora Lovrinova i renomiranog talijanskog trenera Danielea Santarellija. Trenutno je izbornik srpske ženske reprezentacije s kojom je u samo godinu dana rada osvojio brončanu medalju u Ligi nacija.

- Znamo da je svaki početak težak, kako sa članovima, tako i s terminima, ali smatramo da nudimo kvalitetan proizvod i da ćemo s vremenom to i dokazati, zaključio je Đorđević. Upisi u Klub su otvoreni tijekom cijele godine te ovim putem pozivamo sve zainteresirane Opatijce da se pridruže odbojkašima.

Ivan Đorđević,
sportski direktor
i trener Kluba
odbojke na pijesku

500 djece na Opatijskom sportskom danu

Deveti po redu Opatijski sportski dan održan je u Sportskoj dvorani Marino Cvetković pod motom „Reci DA sportu u Opatiji“, a manifestacijom je ujedno obilježen i Hrvatski olimpijski dan. Više od petsto djece, učenika osnovne škole i polaznika vrtića, odjevenih u bijele majice kao simbol obilježavanja Olimpijskog dana, upoznalo se s ponudom sportova koje sportski klubovi nude u Opatiji, ali i s radom ostalih udruga koje provode programe za djecu.

Prisutne su pozdravili predsjednik Sportskog saveza **Dragutin Galina**, dječja gradonačelnica **Lucija Čerina**, ravnateljica Osnovne škole **Milana Međimorec** i gradonačelnik **Fernando Kirigin**, koji je i službeno otvorio Opatijski sportski dan. Pozvali su djecu da odaberu sport za sebe uz poruku da je u životu, kao i u sportu važno biti ustrajan, igrati timski i pošteno, poštivati protivnika i

voditi brigu o zdravlju. Uz intoniranje olimpijske himne mlada tenisačica **Dora Biondić** u društvu magistra kineziologije i ambasadora Hrvatskog školskog sportskog saveza **Marija Mlinarića** podignula je olimpijsku zastavu, nakon čega su Mažoretkinje Opatijske rivijere plesom otvorile program, a posebno je veselo bilo na zajedničkom vježbanju koje je vodio Mario Mlinarić.

Sportski savez grada Opatije ove se godine pridružio promociji projekta „Child Safeguarding in Sport“ te je izradio promotivnu brošuru „Zaštita djece u sportu – Bonton u sportu“ u kojoj se nalazi QR kod za gledanje promotivnog videa navedenog projekta Vijeća Europe i Europske unije, a čiji je partner Ministarstvo turizma i sporta RH. (K.T.)

Na veteranskom turniru tenisači iz 17 zemalja

Tradicionalni Međunarodni turnir veterana u tenisu čiji je začetnik legendarni Krunoslav Penkala ove godine broji 57. obljetnicu. Turnir je održan od 22. do 27. kolovoza na dvije lokacije, u Opatiji i Rijeci, na sveukupno osam terena Teniskih klubova Opatija te Kvarner. Ove godine na turniru je sudjelovalo 90 igrača iz 17 zemalja: Italije, Mađarske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine,

Njemačke, Portugala, Velike Britanije, Španjolske, Švicarske, a također je bilo igrača iz Rusije, Moldavije, Rumunjske te iz dalekih Australije, Novog Zelanda i Sjedinjenih Američkih Država. Igralo se u devet muških i četiri ženske kategorije u pojedinačnoj konkurenciji, četiri kategorije muških parova i tri kategorije ženskih parova te mješoviti parovi u još tri kategorije od 35 do 75 godina. Zemlja pobjednik ovogodišnjeg turnira je definitivno bila Italija gdje su se Talijani pokazali kvalitetnim tenisačima u skoro svim kategorijama.

- Jako smo zadovoljni odazivom ove godine. Imali smo lijepi turnir, vrijeme nas je poslužilo te se osjetila odlična atmosfera nakon korone, kazao je Ivor Eržišnik, direktor

Ivor Eržišnik

turnira i Teniskog kluba Opatija te također i trener u opatijskom klubu.

Organizator turnira je Teniski klub Opatija, čiji članovi volonterski odrađuju najveći dio posla uz neizostavnu potporu Grada Opatije te Turističke zajednice grada Opatije. Poznati riječki sudac, **Mateo Papić** odradio je ždrijeb i raspored tri dana prije samoga početka turnira, a kasnije se raspored radio na dnevnoj bazi za pojedinačne mečeve i za parove. Turnir je završio u veseloj atmosferi uz nadu da će sljedeće godine odaziv biti još i veći. (E.F.)

Košarkaška reprezentacija u Opatiji

Hrvatski košarkaški reprezentativci u Opatiji su se tijekom kolovoza pripremali za EuroBasket te pretkvalifikacije za Euro 2025., a treninge su imali u Sportskoj dvorani Marino Cvetković. U Opatiji su odigrali i dvije utakmice - 18. kolovoza prijateljsku utakmicu s Mađarskom te 28. kolovoza utakmicu pretkvalifikacija sa Švicarskom. Odabranici **Damira Mulaomerovića** slavili su s 84:53 nad Švicarcima. Utakmicu su pratili i premijer Vlade RH **Andrej Plen-**

ković, ministrica turizma i sporta **Nikolina Brnjac**, gradonačelnik Opatije **Fernando Kirigin**, predsjednik HKS-a **Stojko Vranković** i predsjednik HOO-a **Zlatko Mateša**. Gledatelji su ispunili glavnu tribinu sportske dvorane, a dodana je i pomoćna tribina iza koša s koje su utakmicu pratili mladi košarkaši i košarkašice.

Izbornik **Damir Mulaomerović** istaknuo je kako su vrlo zadovoljni uvjetima u Sportskoj dvorani Marino Cvetković te da im uvijek odlično u Opatiji. (K.T.)

Brojni supaši na Volosko SUP Openu

U akvatoriju Voloskog 11. rujna održan je 7. Volosko SUP Open, regata koja se boduje za 2. SUP Kup Kvarnera, u organizaciji DSNM Volosko, SUP VOP Teama i Saveza sportske rekreacije "Sport za sve" PGŽ, u sklopu Festivala sportske rekreacije. Brojni natjecatelji su zaveslali na svojim daskama, a nakon zanimljivog natjecanja podijeljena su priznanja najboljima. Domaći supaši imali su najviše uspjeha pa je tako u kategoriji do 9 godina starosti kod djevojčica najbolja bila **Monika Pošćić**, a kod dječaka **Patrik Bačić**. U kategoriji od 9 do 14 godina najbolji su bili **Stella Veršić** i **Nino Bačić**, a kod odraslih su u kategoriji fun **Stanislava Laginja** i **Gordan Pošćić**, u kategoriji race **Anamarija G. Pahlić** i **Mile Gaćeša**, dok su predstavnici DSNM Volosko **Nataša** i **Željko Srdoč** bili najbolji u kategoriji elite. (K.T.)

Turnir u boćanju „Anina“

Boćarski klub „Lovor“ Pobri organizirao je međunarodni turnir „Anina“ koji se 30. srpnja odigravao na boćalištima Pobri, Kastav i Ika, a otvorenju turnira prisustvovao je i gradonačelnik Grada Opatije **Fernando Kirigin**.

- Tradicionalni boćarski turnir „Anina“ održava se više od 30 godina, s pauzom od 2017. do 2020. godine, povodom obilježavanja blagdana sv. Ane, istaknuo je **Milan Karas** iz BK Lovor Pobri. Na turniru je sudjelovalo petnaest ekipa iz Hrvatske, Slovenije i Italije – boćarski klubovi Veprinac, Rubeši, Poljane, Opatija, Mošćenička Draga, Lovranska Draga, Istra Kožari, Orlek Pivka, Liganj, Kastav, Muggia, Ika, Pobri te dvije ženske ekipe iz Kastva. (K.T.)

Memorijal „Danijel Danko Kalčić“

U Veprincu je 27. kolovoza održan Memorijalni boćarski turnir Danijel Danko Kalčić na kojem je sudjelovalo 12 ekipa: BK Ika, BK Mošćenička Draga, BK Opatija, BK Pobri, BK Poljane, BK Muntrilj, BK Liganj, BK Veprinac 2, BK Lovranska Draga, BK Studena, BK Veprinac 1 i BK Korensko.

Na otvaranju turnira **Robiju Kiku** uručena je nagrada za dugogodišnji rad na boćalištu Umejčina. U ime Gra-

da Opatije prisutne je pozdravio gradonačelnik **Fernando Kirigin** koji je službeno otvorio turnir te čestitao organizatorima na dugogodišnjem održavanju ove sportske manifestacije. (K.T.)

Volosko Open 2022. i Kup Hrvatske u jedrenju na dasci održani su 10. i 11. rujna. Natjecalo se 26 jedriličara i jedriličarki na dasci iz Hrvatske i Slovenije. Prvog dana su odvožene dvije kompletne eliminacijske grupe i treća kvalifikacijska grupa, a drugog dana nije bilo dovoljno vjetera za start regate pa su rezultati prvog dana bili završni. Priznanja najboljima su uručili gradonačelnik **Fernando Kirigin** i dvostruki svjetski prvak u jedrenju na dasci **Enrico Marotti**, u prisustvu predstavnika organizatora DSMN Volosko **Vedrana Dorčića**.

Prvo mjesto u kategoriji juniora Kupa Hrvatske osvojio je **Val Matulja**, dok je drugi bio **Mistral Matulja**, oba iz JK Istra; u kategoriji seniora prvi je bio **Matko Jovanović** iz KJD Zagreb, drugi **Igor Legac** iz

U Voloskom održan Kup Hrvatske u jedrenju na dasci

DSMN Volosko, a treći **Dimitri Ilijević** iz DSMN Volosko; dok je u kategoriji mastera prvi bio **Igor Legac**, drugi **Igor Bakota**, a treći **Christian Tominić**, sva trojica iz DSMN Volosko.

U ukupnom poretku u kategoriji žena prva je bila **Nika Cuculić**, druga **Bosiljka Krepelnik**, a treća **Sara Franjul**. U kategoriji juniora prvo mjesto osvojio je **Val Matulja**, a drugo **Mistral Matulja**. Kod seniora je prvo mjesto osvojio **Matko Jovanović**, drugi je bio **Igor Legac**, a treći **Dimitri Ilijević**. U kategoriji masteri prvi je bio **Igor Legac**, drugi **Igor Bakota**, a treći **Igor Šorli**. Ukupnim pobjednikom proglašen je **Matko Jovanović**, drugo mjesto pripalo je **Igoru Legcu**, a treće **Dimitriju Ilijeviću**.

Posada „Bella Nostre“ prva na regati Vela vrata

Treća po redu Jedriličarska regata „Vela vrata – Galijola“ održana je 10. i 11. rujna u organizaciji Jedriličarskog kluba „Opatija“. Zbog nedovoljno jakog vjetera start regate krstaša organiziran je ispred Porozine te se jedrila kraća ruta do Cresa, a drugog dana posade su iz Cresa plovile prema Porozini. Sudjelovalo je 13 posada. Prvo mjesto zauzela je

posada „Bella Nostre“ s kormilarom **Diegom Biljanom** iz JK Opatija, druga je bila posada broda „Žut“ s **Mladenom Babcem** iz YC Croatia, a treća posada „Ježera“ s **Darkom Matošem** iz JK Opatija.

Regata „Vela vrata“ nastala je iz danoćne navigacijske regate „Galijola“ i bode se za Kup Hrvatskog primorja i Kup Kvarnera. (K.T.)

Slovenski ribolovci pobjednici Memorijala Igor Žiganto

U organizaciji ŠRK „Ičići“ održan je sedmi „Memorijal kapetan Igor Žiganto“ u lovu na pišmoje iz usidrene brodice. Turnir se održava u spomen na jednog od osnivača kluba, pokojnog Igora Žiganta iz Ičića. Na natjecanju je sudjelovalo 25 ekipa iz Slovenije, Istre te s područja od Krka do Lovrana, a nakon pet sati lova, u lučici Ičići održano je vaganje i svečani ručak. Najuspješnijima su nagrade dodijelili predsjednik ŠRK Ičići **Luka Bučević** i gra-

donačelnik Grada Opatije **Fernando Kirigin**, u prisustvu **Zorana Žiganta**, sina pok. Igora Žiganta. Prvo mjesto osvojili su **Anton Veselić** i **Štefka Cvirn** iz RD „Marinar“ iz Kranja, drugi su bili **Aldo Banić** i **Mladen Kovačević** iz RD „Vrh Ike“ iz Ike, dok je treće mjesto pripalo **Borisu** i **Robiju Abrammu** z SRD Abram Ičići. Četvrto mjesto osvojili su **Romeo** i **Ernest Surian** iz kluba domaćina, a peto **Josip Zrinščak** i **Igor Plahuta**, također iz kluba domaćina ŠRK Ičići. (K.T.)

Juniori ulovili 100 riba na Liburnija kupu

U Ičićima je 28. kolovoza održan 13. Liburnija kup za juniore, susret škola ribolova. Nastupio je 21 natjecatelj iz 3 kluba: ŠRK Jadran Opatija, SRD Zubatac Lovran i domaćin ŠRK Ičići. Lovilo se na principu „ulovi i pusti“, ukupno je ulovljeno 100 riba, koje su vraćane u more.

Kod djevojčica prvo mjesto je osvojila **Petra Raspudić** iz ŠRK Ičići 1, druga je bila njezina klupska kolegica **Gabriela Stupičić** iz ŠRK Ičići 1, a treća **Daniela Varlamov** iz ŠRK Ičići 4. Kod dječaka

ka je prvo mjesto osvojio **Deni Sandalj** iz SRD Zubatac Lovran 1, drugi je bio **Dominik Bradaschia** iz ŠRK Jadran Opatija 1, a treći **Endi Škalamera** ŠRK Ičići 2. Ekipno prvo mjesto osvojili su **Gabriela Stupičić** i **Petra Raspudić** iz ŠRK Ičići 1, drugo **Deni Sandalj** i **Mihael Basan** iz SRD Zubatac Lovran 2, a treći su bili **Endi Škalamera** i **Marin Rubinić** iz ŠRK Ičići 2. Najveću ribu ulovio je **Deni Sandalj** iz SRD Zubatac Lovran, fratra od 149 grama. (K.T.)

Sjećanje na rujanske dane 1943. godine

Piše **Oleg Mandić**

Europa je 1943. godine „čamila“ pod Njemačkom okupacijom. I onda se, 9. rujna, u srcu te porobljene Europe, pojavila Opatija, koja je neposredno po kapitulaciji Italije putem svojih predstavnika, do tada u ilegali, preuzela vlast u gradu. Bio je to Narodno Oslobođilački Odbor (NOO) Opatije na čelu sa dr. **Ante Mandićem**, svojevrsna Slobodna Republika Opatija, poput mnogih drugih sličnih, spominjanih mnogo ranije u povijesti. Uloga novonastale tvorvine bila je humanitarna i rodoljubna. Humanitarna, da bi se izbjegla nasilja i pljačke koji su česta pojava pri rušenju vlasti, a rodoljubna jer je zaplijenjeno oružje odvoženo kamionima na Učku i Klanu partizanima. Skladište na Voloskom iza zgrade suda pucalo je po šavovima, pa se oružje moralo svakog dana odvoziti. Organiziran je bio uz zgradu suda i osebujan punkt. Talijanska je vojska bila u rasulu. Sve od Albanije i Dalmacije vojnici su, najviše pješice, hrlili kući u Italiju. Svi su morali na svom putu proći kraj Voloskog. I upravo tamo je opatijski NOO organizirao modernu trampu: vojnici su predavali oružje, a zauzvrat dobivali hranu za put. Sve je to trajalo kratko, nekih desetak dana. Ali povijest je bila napisana. Kasnih rujanskih dana preko Matulja su sišli na Volosko njemački tenkovi, a dr. Ante Mandić sa svojim suradnicima je preko Lipovice otišao u partizane.

O toj „Opatijskoj slobodnoj republici“ u srcu porobljene Europe sredinom Drugog svjetskog rata nisam pročitao ni u jednoj povijesnoj knjizi. I mislim da nam je ovo zadnja prilika da to bude zabilježeno, jer ja neću više dugo, a vjerojatno sam posljednji klinac koji je eksplozivnim napravama „nađenim“ rujna 1943. na skladištu iza opatijskog suda, lovio ribe u vološčanskoj luci!

Sastavak mog oca Olega Mandića „Samo sedmorica“ tek je opis jednog događaja koji je obilježio te povijesne opatijske dane.

Devetogodišnji
Oleg Mandić

Samo sedmorica

Jedne septembarske večeri 1943. godine u Opatiji iza groblja se prikradalo nekoliko spodoba. Blijedo mjeseevo svjetlo još je jače isticalo njihove sjene koje su iščezavale u malenoj kući kraj groblja. Bila je to kuća Franje Gregorića, u kojoj se održavao ilegalni sastanak. Usprkos svim neprijateljskim ofenzivama i ubijanju, Narodna armija je rasla nezadrživo. Trebalo je mnogo oružja i opreme za borbe! Opatija je bila glavna baza za snabdijevanje partizana u ovom kraju. Na početku rata počela su njih sedmorica s Ivom Benčinićem, a kad su počeli sabirnim akcijama, vidjelo se, da su uz njih svi poštenji građani. Zadatak je bio: razoružati fašističku vojsku u gradu, zaplijeniti materijal i pripremiti se za opći ustanak! Te noći 7. rujna 1943. Ive Benčinić, Franjo Hrvatinić, dr. Mandić, Franjo Gregorić i još neki pravili su plan za akciju. Dva dana prije toga usred bijela dana uhvatili su i odveli talijanskog kapetana, komandira artiljerijske baterije u Voloskom. Zadržali su ga kao taoca. Sad im je mogao poslužiti kao talac za pregovore s komandantom garnizona. Od kapetana su dobili nekoliko pisama za njegove kolege, visoke vojne rukovodioce u Opatiji. Akciju će izvršiti njih sedmorica!

Fašistička osovina se lomila. Italija je očigledno bila pred padom. Zato su neki drugovi mislili da je bolje pričekati dan, dva. „Što gora situacija za njih, to bolje za nas!“ – govorili su. No, Benčinić je mislio drukčije! Zahtijevao je da se napad izvrši što prije, odmah. Jedan dan ili nekoliko sati odlaganja mogu biti sudbonosni. Osim toga, Ive je htio da osobno ide na pregovore s Talijanima, iako je bio rukovodilac ilegalne grupe. Prihvaćen je i njegov prijedlog, kao i da se akcija izvrši istog dana, jer je već minula noć i osvanuo 8. rujna. Prije podne, Ive i još šestorica drugova došli su pred komandu mjesta. Iako ne zajedno, u zakazano vrijeme svatko je bio na svojem mjestu. Ive je ušao

unutra. U ruci je držao pisma, a u džepu pištolj. Ako ga na ulasku budu pretresali, naći će ga. No, odlučio je da bez oružja ne ide i ne daje se uhvatiti živ bez borbe. U blizini ulaza nalazili su se Ivan Ružić i Rudolf Mihočić naoružani revolverima i bombama „kragujevčankama“. Malo dalje sakrila su se još četiri naoružana čovjeka. Na prvi hitac iz Ivina pištolja svi su imali stupiti u akciju. Njih sedmorica protiv čitavog štaba! Pisma zarobljenog kapetana poslužila su kao odlične propusnice. Talijani nisu slutili s kim razgovaraju, pa iako su Ivu Benčinića toliko puta tražili, sad su ga propustili i ne pretresavši ga. Brže nego što se nadao, Ive se našao oči u oči s pukovnikom. Pročitavši pismo, pukovnik je nekoliko sekundi promatrao Ivu. Što li će se izroditi iz ove šutnje? Za svoj život Ive nije strepio, ali za uspjeh akcije...

„Ho capito“ – reče najzad pukovnik. Posljednjih mjeseci talijansku vojsku u Opatiji sve više je pritiskala blokada partizana. Slušao je pukovnik o njihovim nadčovječanskim podvizima. Što je onda mogao očekivati ovdje, gdje su on i njegovi posijali toliko mržnje? Taj goli narod, negdašnji njihov rob, traži preko ovog mladog čovjeka, na izgled skoro dječaka – od njega, komandanta obalnog pojasa od Pule do Opatije, da se razoruža s čitavim garnizonom i preda im sva skladišta. Smioni zahtjev zvučao je kao prijateljski.

„Morao bih se najprije posavjetovati s generalom Gambara u Rijeci“, nadodao je pukovnik smišljajući valjda neki plan ili možda da bar donekle sačuva svoj autoritet (general Gambara je pozvao Nijemce, koji su mu naredili da se drži i sačeka pomoć). No Ive mu nije dao da razmišlja. Ponovio je odlučno svoj zahtjev. Nije bilo šale, morao je spašavati vlastiti život. Kapetan, njegov osobni prijatelj, savjetovao mu je da prihvati partizanske uvjete. U znak pokoravanja, predao je Benčiniću svoju sablju i pištolj. Ive je uzeo pištolj, a sablju je vratio. Pukovnik i oficiri odvezli su se automobilom u Rijeku, a vojska se raspršila kud koji. Samo jedna grupa od 30 oficira zatvorila se oružjem i municijom u bivši hotel „Rojal“, ali su ih partizani pohvatili i razoružali.

Istovremeno je objavljena kapitulacija Italije, a u Opatiju su ušli partizani. Par dana grad je bio slobodan. Onda su naišli Nijemci. Partizani su se morali povući. Ipak su zadobili dosta oružja, a pod oslobodilačku zastavu svrstalo se nekoliko stotina novih boraca, koji su nastavili borbu, do konačnog oslobođenja naše zemlje.

Drugo zasjedanje AVNOJ-a
29. 11. 1943 u Jajcu
- treći zdesna dr. Ante Mandić,
predstavnik Istre

Piše **Dragan Kinkela**

Moja mala ropotarnica u koju odlažem manje potrebne, a više nepotrebne stvari i gdje od te šume pune svega i svačega ne vidim stabla, uvijek me uznemiri i umori, a ljeti i preznoji. Tako tražeći neki meni važan željezni komad, uvjeren kako znam gdje je, morao sam sve bezuspješno prekopati i na kraju ostao i dalje uvjeren da se nalazi tu negdje. No, u tom uzaludnom traženju, nadohvat mi se ponudila slika na kartonu odbačenog trodijelnog kalendara iz 1977. godine. Odjednom sam bio sretan, kao da sam naišao na škrabicu prepunu zlatnika. Slika s često korištenim motivom u akvatoriju ispred Slatine u pozadini razotkriva još netaknutu gustu zelenu površinu, danas pomalo erodiranu iskopima u moru začelih nabacanih gradnji. Željeni kadar u prvi plan ističe jedrilicu klase „Flying Dutchman“. Na glavnom jedru jasno se nazire veliki natpis „**metal OPATIJA**“ i još neke, za jedrilicu bitne standardne oznake. Posadu na priloženoj kalendarskoj slici čine **Lucian Lippe i Rudi Stahl** koji nisu bili fanovi metal-glazbe ali su bili vjerni metalci - djelatnici značajne radne organizacije RO „Metal“ (1949. – 1992. g.) jedne od uspješnica opatijskog gospodarstva. Treba podsjetiti da je vodstvo „Metala“ uvijek nesebično pomagalo opatijski sport i bio izdašni sponzor, što posredno što neposredno, jedriličarskom i mnogim sportskim klubovima Opatije (karate, boćanje, nogomet... donacije, besplatni radovi na infrastrukturi i slično), a naročito ako su tu bili uključeni njihovi djelatnici kao sportaši ili sportski djelatnici.

Prelomnica u sportskom jedrenju za opatijski jedriličarski klub počinje sredinom sedamdesetih godina nabavkom prve jedrilice klase „Flying Dutchman“, u prijevodu „Leteći Holandez“, a žargonom „Dačman“ ili pomalo mistično „Ukleti Holandez“. Sam naziv govori da se radi o jedrilici za posadu vrlo zahtjevnih znanja, vještina i sposobnosti pa jedriličari s respektom njenu simetričnu cjelinu rado uspoređuju s Formulom 1. Njene posebnosti su konstrukcija trupa koja ima dvostruko dno, čime garantira čvrstoću u odnosu na druge jedrilice pa učestale torzije teže izazivaju zamor materijala strukture trupa. Nagib jarbola se za vrijeme jedrenja u vjetar (orcu) može mijenjati (trimati). Peraja ima mogućnost namještanja naprijed – natrag, osim što standardno ide gore – dolje. Prilikom jedrenja u vjetar kombinaciji velikog jedra „genove“ i prilagodbe peraje mogu se postizati velike brzine i glisirati. Klasa „Dutchman“ je tehnički visoko zahtjevna i puna složenih mogućnosti pa dozvoljava kod vrsnih jedriličara kreativne eksperimente. Na jedrilici se za upravljanje nalazi nekoliko stotina metara užadi, a neki kažu „skoro pa i kilometar“!

Navedene karakteristike govore da se radi o vrlo zahtjevnoj klasi na kojoj se ne uči jedrenje već koju može posluživati samo iskusna posada potpuno posvećena jedrenju od koje se zahtijeva svakodnevno treniranje.

Posada **Lucian Lippe i Rudi Stahl** na „Ukletom Holandezu“

Opatijski ukletih Holandezi

FD „metal OPATIJA“ je prva drvena sportska jedrilica koju je poduzeće „Metal – Opatija“ otkupio i to od splitskog jedriličarskog kluba „Labud“ koja se tada zvala se „Izolasbela“ u kojoj je njihova posada **F. Zoričić - B. Širola** uspješno pobjeđivala. Kako je to ipak bila dotrajala jedrilica, uprava opatijskog kluba je donijela odluku i naručila novog drvenog Dutchmana koju je u Trstu izradio vrsni graditelj **Bruno Gasperini**. Kapital za naručenu izradu je u potpunosti donirao opatijski „Kvarner Express“ pa je tako drugi Dutchman i nosio naziv „Kvarner Express“. Bila je to drvena ljepotica, ali ipak malo preteška za postizanje značajnijih rezultata.

Ubrzo, uprava na čelu s agilnim **Dragutinom Šebaljem**, odlučuje na poznatom sajmu nautike u Genovi kupiti novog i trećeg Dutchmana, od poznatog graditelja brodice „Bianchi & Chechi“ iz Geneve. Troškove je podmirio RO „Metal“ Opatija, a morski bolid je nazvan „**Mario Štanger**“ (po tada najstarijem članu dugogodišnjem tajniku kluba). Prvu posadu i relevantne rezultate su činili **Ivica Šćurić - Lucijan Lippe**, a kasnije **I. Šćurić - Ferdo Matulja**, pa **I. Šćurić - Vojko Blagar...**

Jednom godišnje opatijske posade su svoje vještine imale prilike iskazati na prestižnoj međunarodnoj regati „Kup Opatije“ za klase fin, 470 i posebno „Flying Dutchman“ koja se bodovala za svjetski poredak, odnosno „Villenia kup“.

Osamdesetih godina klub profesionalno zapošljava trenera - **Ferda Matulju**, koji svoje bogato iskustvo jedrenja sustavno prenosi novoj generaciji što je ubrzo dalo očite rezultate po broju članstva perspektivnih i kvalitetnih posada. Dotadašnje jedrenje bilo je za Opatijce pretežno rekreativnog karaktera, bez nekakvog jutarnjeg treninga. U tom opatijskom akvatoriju, najčešće bez vjetra, jedrilo bi se više revijalno u poslijepodnevnim satima, a ljeti više uz obalu, da se „bude viđen“. Malo ispred Lida, više ispred Slatine, čekajući bavu, taj putujući hladni vjetar niz potok Vrutki.

Jednom zgodom ranih pedesetih, na teškoj drvenoj jedrilici zategnutih krpe-nih jedara jedreći uz samu obalu, mladi jedriličar **Stelio Grotz**, demonstrirajući stasitost i mladost slučajnim šetačicama, držao se jednom rukom za krhki drveni jarbol, koji se u jednom trenutku prelomio na pola, a Stelio neplanirano okupao. Onesposobljenu jedrilicu tada je morao pogoniti veslom umjesto vjetrom.

Danas nema više drvenih jedrilica niti jedara od teškog pamučnog platna „jedrovine“, niti jarbola istesanog u jednom komadu. Jedrenje je danas vrlo zahtjevan i težak sport i lijepo je vidjeti kako najmlađi nakon ranog jutarnjeg treninga ulaze u opatijsku lučicu zadovoljni i s osmijehom optimistično izvlače svoje „Optimiste“, koje uredno spremaju za naredno jedrenje.

Svečani mimohod uz Dan pobjede

Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Ogranak Opatija i Grad Opatija organizirali su proslavu Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja te 27. obljetnice Vojno-redarstvene akcije Oluja. Dan uoči praznika položeni su vijenci kod spomen obilježja poginulim braniteljima, a u luci Opatija tradicionalno je vijenac položen u more. Na sam državni praznik u Opatiji je u večernjim satima održan tradicionalni svečani mimohod od hotela Ambassador do Slatine. Na čelu mimohoda i ove je godine bio Zastavni vod sa zastavama 17 ratnih brigada s našeg područja. U povorci su sudjelovali čelnici lokalnih samouprava s područja Liuburnije, predstavnici vojske, policije, udruga branitelja, obitelji poginulih branitelja, opatijski vatrogasci, Crveni križ, Puhački orkestar Lovran i građani. Na Slatini je odana počast svim poginulim braniteljima u Domovinskom ratu, uz himnu je podignuta hrvatska zastava te je gradonačelnik **Fernando Kirigin** održao prigodni govor. (K.T.)

Pijanistički koncert i izložba fotografija u Vili Antonio

S obzirom da im prošle godine epidemiološka situacija to nije dopuštala, Zajednica Talijana Opatija ove godine obilježava 75. godišnjicu postojanja. Prvo od događanja kojim će opatijska ZT proslaviti ovaj veliki jubilej održano je u Vili Antonio 10. rujna, a započelo je koncertom troje nadarenih pijanista. Stotinjak uzvanika uživalo je u pijanističkim bravurama **Silvestra Pulića**, studenta Muzičke akademije u Zagrebu i slovenskog pijanističkog dua **PoZa** iza kojeg stoje imena talentiranih mladih umjetnika **Neže Pogačar** i **Vitomira Janeza Zagode**, također zagrebačkih studenata glazbe. U jednosatnom programu izvedena su djela Chopina, Fauréa, Beethovena i Debussyja.

Po završetku koncerta, publici se predstavio opatijsko-riječki fotograf **Željko Jerneić** svojom izložbom *Boja i pokret*. Riječ je o dvadesetak fotografija tiskanih na platnu formata 70x100 cm, na kojima je Željko produženom ekspozicijom dokumentirao pokret, bilo onaj iz neke koreografije ili onaj manje konvencionalan, dobiven fotografskom kamerom u pokretu. Izložba je postavljena u prostorijama Zajednice Talijana Opatija, te se može pogledati do 25. rujna ponedjeljkom u jutarnjim, te utorkom, srijedom i četvrtkom u popodnevni satima. (E.V.)

Bivši američki veleposlanik u posjetu Opatiji

Gradonačelnik **Fernando Kirigin** i predsjednica Gradskog vijeća **Neva Slani** susreli su se 23. kolovoza s bivšim američkim veleposlanikom **Zalmay Khalilzadom** koji u Hrvatskoj boravi na poziv **Srgjana Kerima**, bivšeg diplomata i predsjednika opatijskog Centra za europsku suradnju i konferencije. Zalmay Khalilzad bio je stalni predstavnik SAD-a pri Ujedinjenim narodima, te veleposlanik u Iraku i Afganistanu. Prije toga služio je kao posebni pomoćnik predsjednika i viši direktor za pitanja jugozapadne Azije, Bliskog istoka i Sjeverne

Afrike u Vijeću za nacionalnu sigurnost. Tijekom susreta razgovaralo se o investicijama u turizmu te su predstavljene opatijski razvojni projekti. (A.B.I.)

Sastanak gradonačelnika Kirigina i premijera Plenkovića

Predsjednik Vlade RH **Andrej Plenković**, u pratnji potpredsjednika Vlade i ministra mora, prometne i infrastrukture **Olega Butkovića** i ministra gospodarstva i održivog razvoja **Davora Filipovića**, posjetio je 26. kolovoza Primorsko-goransku županiju. U Rijeci se sastao s gradonačelnikom Rijeke **Markom Filipovićem** i predsjednikom Uprave Jadrolinije **Davidom Soptom**, a posjet županiji završio je sastankom s gradonačelnikom Opatije **Fernandom Kiriginom** u hotelu Milenij. Tijekom sastanka gradonačelnik je predstavio opatijske projekte, a poseban naglasak bio je na stanju na pomorskom dobru. Sastanku je prisustvovao i bivši opatijski gradonačelnik, prof. **Amir Muzur**, koji je govorio o nekoliko opatijskih projekata u području kulturnog turizma. (A.B.I.)

Dan mladih obilježen nizom aktivnosti

Međunarodni dan mladih obilježava se 12. kolovoza u cijelom svijetu s ciljem podizanja svijesti o značenju mladih i njihovoj ulozi u društvu, a u Opatiji je obilježen u organizaciji Savjeta mladih Grada Opatije. U prijedopodnevnim satima održana je akcija mjerenja tlaka i pokazna vježba oživljavanja u suradnji

s članovima Kluba mladih Gradskog društva Crvenog križa Opatija. Poslijepodne su u Centru za inovacije u turizmu – Hubbazia održani predavanja i radionica „Mladi NISU budućnost“ na temu politika za mlade, uz gosta predavača predsjednika Gradskog vijeća Grada Lepoglave **Brvoja Kovača**. U večernjim satima u Caffe baru Eugenian održan je Abbazia pub kviz. Sudjelovalo je sedam ekipa, a pobijedila je ekipa sastavljena od članova Savjeta mladih Općine Kostrena. Opatijske ekipe zauzele su drugo i predzadnje mjesto. Najboljima su uručene nagrade sponzora, a zabava je nastavljena uz druženje i glazbu DJ-a Šajete. (K.T.)

Primanje za polaznike Ratne škole

Zamjenica gradonačelnika **Kristina Đukić** primila je polaznike Ratne škole „Ban Josip Jelačić“ na čelu s načelnikom, brigadirom **Mijom Kožičem**. Polaznici škole visoki su časnici vojski Slovenije, Sjeverne Makedonije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Opatijski domaćini, uz zamjenicu, bili su i članovi Hrvatskog časničkog zbora Liburnije, na čelu s predsjednikom, umirovljenim brigadnim generalom **Franom Primorcem**. Ratna škola „Ban Josip Jelačić“ ustrojena je 1998. godine kao najviša vojna škola u kojoj se školuju visoki časnici i državni službenici iz RH i inozemstva za sudjelovanje u procesu donošenja stratejskih odluka u području obrambenih i sigurnosnih poslova na nacionalnoj

i međunarodnoj razini. Budući da je jedan od polaznika Ratne škole i zamjenik glavnog vatrogasnog zapovjednika RH, bivši zapovjednik JVP Opatija **Gordan Filinić**, on je u ime Ratne škole zahvalio zamjenici gradonačelnika Đukić i Gradu Opatiji na srdačnom primanju. (LJ.V.E.)

Pokrenimo kotačić u zajednici

U sklopu projekta UP.04.2.1.11.0067 „Pokrenimo kotačić u zajednici – osnaživanje lokalne zajednice za kvalitetniju dječju participaciju“ Društvo „Naša djeca“ Opatija organiziralo je od 6. do 8. rujna edukaciju i radionice za odrasle koji se bave aktivnom dječjom participacijom u našem gradu. U Vili Antonio održana je

radionica „Primjena dječje participacije u lokalnim zajednicama“. Vijećnici XIII. saziva DGV Opatija iznijeli su svoja mišljenja, iskustva i prepreke s kojima se svakodnevno suočavaju u lokalnoj zajednici. Radionica će poslužiti kao vodič za izradu web publikacije o dječjem sudjelovanju. U prostorijama Društva „Naša djeca“ Opatija održana je dvodnevna edukacija „Volonterstvo u kriznim vremenima“ koju je vodila Jasenka Borovčak, članica Izvršnog odbora Saveza DND Hrvatske, voditeljica programskog odbora za volontere i tajnica DND Zabok. (K.T.)

Humanitarna akcija Rotaract Kluba

Mladi članovi Rotaract kluba Opatija Lungomare 28. kolovoza organizirali su humanitarnu akciju za prikupljanje donacija povodom predstave „Casabianca“ na novouređenom trgu u Iki. Humanitarna akcija se bazirala na prodaji majica s prigodnim dizajnom poznatih ikarskih motiva koje su se mogle kupiti po cijeni od 100 kn u svim veličinama te u bijeloj i crnoj boji. Sakupljena novčana sredstva namijenjena su za dobrotvorne koje će se ticati potrebite djece i mladih s područja Liburnije. Akcija još traje te svi zainteresirani mogu naručiti majice. (E.F.)

Info punkt Policijske postaje u Ičićima

Sigurnost tijekom turističke sezone jedna je od najznačajnijih zadaća policije jer izbor destinacije turista ne ovisi samo o prirodnim ljepotama, kulturnim i povijesnim znamenitostima, već i o njezinoj sigurnosti. Na području policijskih postaja PGŽ-a tijekom srpnja i kolovoza organizirani su info punktovi radi informiranja i savjetovanja građana i turista. Poseban naglasak je na samozaštiti od najčešćih kaznenih djela u turističkoj sezoni kao što su krađe na plažama, provale i krađe iz stambenih objekata i vozila. Također su aktualna upozorenja da se djecu koja se ljeti prevoze u vozilima ne ostavlja same ili bez nadzora u vozilu. U Ičićima je policijska službenica za prevenciju **Marina Sverić** savjetovala turiste i građane te im dijelila promotivne letke. (K.T.)

Mjesni odbori organizirali rekreativnu šetnju

Rekreativna šetnja šetnicom Carmen Sylve održana je u organizaciji Mjesnih odbora Vasanska, Centar 2 i Pobri. Petnaestak građana krenulo je od Potoka prema Veloj Fortici, a na početku i završetku šetnje organizatori su im ponudili okrepju i piće.

– U današnje vrijeme, kada se zelene površine uništavaju i uzmiču pred betonizacijom, ova šetnja će nam pokazati

kakvo bogatstvo imamo, a da nismo toga ni svjesni, istaknuo je predsjednik VMO Vasanska **Mladen Žigulić**. Najavljen je još jedna šetnja, od Pobri prema Vasanskoj, a održat će se za mjesec dana. (K.T.)

Prezentacija stolnog tenisa

Stolnoteniski klub Opatija 08 organizirao je ispred tržnice prezentaciju stolnog tenisa i rada kluba. Direktor i trener kluba **Diego Lipovšek** i trener **Mladen Škrpac** istaknuli su kako im je cilj popularizirati ovaj sport i pokazati sugrađanima što se radi u njihovom klubu te privući nove članove. Upisi su svakog radnog dana u Sportskog dvorani Marino Cvetković u 8 sati ujutro, kada se održavaju treninzi. Sportsku sezonu klub je završio s nizom uspjeha – četrnaestogodišnji **Alen Šebelja** je viceprvak Hrvatske, a ekipa najmlađih kadeta je četvrta u Hrvatskoj. (K.T.)

Deset pomoćnika u nastavi za osnovnu školu

Grad Opatija je za školsku godinu 2022./2023. kroz projekt „Opatija – grad jednakih mogućnosti“ dobio sredstva za 10 pomoćnika u nastavi za učenike OŠ „R. K. Jeretov“. Sredstva su osigurana kroz Europski socijalni fond. Nositelj projekta je Grad Opatija, a partner Osnovna škola „R. K. Jeretov“. Svim učenicima za koje je škola iskazala potrebu da im se osigura pomoćnik u nastavi,

to je i odobreno. Pomoćnici će učenicima pomagati u savladavanju školskog gradiva, ali njihov je zadatak i socijalizacija te osamostaljivanje djece s posebnim obrazovnim potrebama. Ukupna vrijednost projekta je 453.018,00 kn, što je 85% potrebnih sredstava, iznos EU potpore je 385.065,30 kuna, dok je preostalih 15% osigurano gradskim proračunom.

– **Grad već dvanaest godina osigurava pomoćnike u nastavi i među prvima smo u Hrvatskoj započeli s uspješnom provedbom takvih oblika inkluzivnog obrazovanja te postali primjer dobre prakse**, istaknuo je gradonačelnik **Fernando Kirigin**. (LJ.V.E.)

Velečasni Belanić se oprostio od župljana

Služenjem svete mise u Župnoj crkvi svete Ane 31. srpnja se dugogodišnji župnik vlč. **Petar Belanić** oprostio od svojih župljana prije odlaska na službu u Župu sv. Andrije ap., Mošćenice i Župu sv. Jurja, Brseč. Nakon svete mise organiziran je oproštaj vlč. Belanića sa župljanima na kojem su nazočili i gradonačelnik **Fernando Kirigin** sa zamjenicom **Kristinom Đukić**. U ime Grada Opatije gradonačelnik Kirigin je vlč. Belaniću predao prigodni dar i zahvalio mu na dugogodišnjoj predanoj službi župljanima Voloskog u čijim će srcima ostati zauvijek te mu zaželio svako dobro u daljnjem djelovanju. (LJ.V.E.)

Posjet prijateljskom gradu Castel San Pietro Terme

Predstavnici Grada Opatije, Općina Lovran i Mošćenička Draga boravili su na tradicionalnim sportskim i gastronomskim manifestacijama u talijanskom gradu Castel San Pietro Terme s kojim su općine i Grad Opatija zbratimljeni već 39 godina. Uoči tradicionalne sportske manifestacije Carrere, utrke posebno dizajniranih bolida koji se kreću glavnom gradskom ulicom, održan je sastanak gradonačelnika Castela San Pietro Terma **Fausta Tintija** s liburnijskim izaslanstvom. Opatiju je predstavljala **Sonja Kalafatović**, predsjednica Zajednice Talijana Opatije. (LJ.V.E.)

Proslava 100. rođendana u najdražem hotelu

Gospođa Mila Ajzenštajn Stojić proslavila je 100. rođendan u hotelu „Kristal“, a ova vitalna i vedra Zagrepčanka u Opatiju dolazi od 1946. godine kada je odsjela u nekadašnjem hotelu „Jadran“, današnjem „Mileniju“. Od tada je boravila u gotovo svim objektima Liburnia Riviera Hotela od kojih joj je najdraži hotel „Kristal“, u kojem je poželjela proslaviti 100. rođendan. Na proslavi rođendana uz obitelj slavljenice prisutno je bilo i osoblje hotela te predstavnici Turističke zajednice grada Opatije i LRH koji su gđi Mili uručili prigodne poklone, među kojima i Zahvalnicu Turističke zajednice te Zlatnu knjigu gostiju.

Gospođa Mila svake godine ljetuje u Dubrovniku i Opatiji te ove gradove smatra svojih drugim domom. U Opatiji uvijek boravi jedan do dva mjeseca, u raznim hotelima LRH, a prisjeća se otvorenja hotela Ambassador, kao i svih festivala u hotelu Kvarner te nastupa Ive Robića na terasi hotela.

- Hotel ne čine zidovi, namještaj i lampe, već ga čine ljudi, a ovi koji rade u LRH uvijek su bili divni prema meni, istaknula je slavljenica. Otkrila je i recept svoje dugovječnosti, a on glasi: **ne smijete se sekirati!**

Direktorica hotela „Kristal“ **Jasmina Šašivarević** kazala je kako je dugogodišnja gošća gđa Mila izrazila želju da svoj 100. rođendan proslavi u hotelu Kristal, a oni su joj rado udovoljili te joj priredili prigodnu svečanost. (K.T.)

8.c obilježio 30 godina od završetka osnovne škole

U opatijskom restoranu bianco&nero u petak, 26. kolovoza okupili su se učenici nekadašnjeg 8.c razreda opatijske osnovne škole „Ljubomir Mrakovčić“. Povod za okupljanje bila je 30. godišnjica završetka osnovne škole, pa se tako šesnaest bivših kolega i kolegica prisjetilo (ne tako) davnih školskih dana i zajedničkih dogodovština. Na proslavi su im se pridružile i njihove razrednice **Silvana Abram**, razrednica do četvrtog razreda i **Sonja Rubinić**, razrednica od petog do osmog razreda, koja je na proslavu donijela i podosta mementa poput radova s učeničkih radionica, literarnih radova i „disciplinsku“ bilježnicu iz šestog razreda, koja je tada bila „strah i trepet“, a danas izvor salvi smijeha.

Pozivu na obilježavanje ove godišnjice odazvali su se **Vedran Bilajac, Robert Božić, Robert Kinkela, Igor Mihaljević, Borislav Mikanović, Andrea Miočić, Daniel Mrkušić, Gabrijela Pejčinović Beganović, Sandro Peteani, Luka Skorić, Mirjana Strgar Vadlja, Milena Topić Tomić, Elena Vidović, Nataša Žmikić i Martina Župančić Gašić**. Kako su osnovnu školu završili tijekom ratne 1992. godine, osmi je razred s opatijskim učenicima pohađalo i nekoliko prognanika iz ratom zahvaćenih područja, pa su se svi posebno razveselili što im se na proslavi pridružila i **Ivana Jakšić Benić**, koja je u Opatiju za ovu priliku doputovala iz Privlake kraj Vinkovaca. (E.V.)

Proslavili 60 godina od upisa u prvi razred

Generacija osnovnoškolaca 1962./63. obilježila je 60. obljetnicu upisa u prvi razred tadašnje Osnovne škole „Opatija“. Svečanost je započela okupljanjem 33 bivša učenika u knjižnici današnje osnovne škole „R. K. Jeretov“, gdje su im se pridružile profesorica **Marijana Kalafatović** i sadašnja ravnateljica škole **Milana Medimorec**. Prisjetili su se zgoda iz školskih klupa uz video prezentaciju starih fotografija te je pročitana prigodna pjesma napisana povodom okupljanja generacije. Posljednji put zajedno su se družili povodom proslave 50. godišnjice te su obećali da će se nalaziti i češće. Proslava je nastavljena u restoranu bianco&nero.

Generacijskom okupljanju odazvali su se **Anamarija Ambrožć Radun, Vesna Bošnjak Maletić, Smiljka Drča, Vanda Fantov, Boris Gregorović, Vida Košele Krpan, Lada Kovačić Pažanin, Nevio Novak, Marica Peloz, Đurđica Slavić Prokić, Ljiljana Soldatić Dian, Miljenka Šepić, Radojka Toncin Žiganto, Helga Žele, Ljiljana Žiganto Mraz, Željko Darišić, Valter Matetić, Slavko Suzić i Igor Živanović** iz A razreda; **Diana Barba Krot, Mirna Brnčić Dačić, Rajko Brnčić, Dario Dekleva, Dragica Došlić, Dragica Gregorović Raibar, Željko Kranjac, Gordan Šepić i Božidar Turin** iz B razreda te **Ivo Bošnjak, Karmen Korić Vuković, Anamarija Radešić Blaženić, Janja Žiganto i Dragan Kršnanac** iz C razreda. (K.T.)

Dolazak male Klare razveselio sestre Anteu i Paolu

Pripremila **Kristina Staničić**

Djevojčica Klara Markovec svojim je rođenjem 23. lipnja razveselila roditelje **Ivu** i **Stjepana**, sestre **Anteu** i **Paolu** te, naravno, bake, djedove, tete i barbe. Kako je Klara rođena carskim rezom, tata nije prisustvovao porodu, ali susret s njegovom malom princezom bio je vrlo dirljiv, rekla nam je mama Iva i otkrila da se Stjepan od sreće rasplakao. Bebu je odmah nakon poroda dočekala i njezina teta **Sara** koja je svojoj sestri Ivi bila potpora u svemu. Klara je na porodu bila dugačka 48 cm i teška 2.660 g, a za ime ove male maze zaslužne su Antea i Paola kojima se nije svidjela ideja roditelja da se njihova seka zove Matija. Kako bi bile sigurne da će njihov, točnije Paolin prijedlog imena biti prihvaćen, napravile su i prezentaciju s argumentima zašto se ne bi smjela zvati Matija. Starije sestre

rado pomažu oko prinove u obitelji, pomažu oko presvlačenja, guraju kolica u šetnji i sl., a pomažu i nona **Karmen** te dida **Marko**, ali u njezinom društvu možda najviše uživa pranona **Marija**. Po dolasku iz rodilišta svoju su unučicu odmah došli vidjeti baka **Grozdana** i djed **Stjepan** iz Varaždina. Iva i Stjepan rekli su nam da je Klara dobra beba, spava, jede i povremeno zaplače te je vrlo živahna i snažna djevojčica, što je najavila još dok je bila u maminom trbuhu.

VJENČANI

2. srpnja: Špela Zalokar i Eduardo Jose Martinet Llorena, Gloria Delač i Petar Kozina, Nataša Fučko i Ivan Badurina; **7. srpnja:** Lucija Anić i Tomislav Ilić; **9. srpnja:** Monika Ilić i Gi-ovambattista Lomoro; **22. srpnja:** Petra Hanza i Elio Pisak, Olha Honcharova i Marko Krajnović, Aleksandra Milaković i Dejan Marković; **24. srpnja:** Ivana Starčević i Jakov Ratković; **28. srpnja:** Claudia Nickel i Daniel Bunk; **30. srpnja:** Andrea Bonano i Srđan Živić, Megan Laithman i Fangyuan Hou, Nikolina Vučinić i Marko Plitha; **6. kolovoza:** Ani Vivoda i Jakov Dropulić, Fanny Ann-Kristina de Tribolet-Hardy i Miloš Sarvan; **12. kolovoza:** Esma Smajić i Jasmin Bajrić; **13. kolovoza:** Korina Mudri i Danijel Rakonić, Graciela Aničić i Damir Kinkela, Eni Čaluk i Goran Kesić, Ivana Rukavina i Alen Zanketić, Ivana Pušelja i Franjo Varenica; **19. kolovoza:** Matea Mišković i Martin Mrnjavac; **20. kolovoza:** Tea Paškvan i Ivan Perović, Mirna Kudumija i Dario Sindik; **25. kolovoza:** Aleksandra Aritonović i Emir Pasvandžić; **27. srpnja:** Tea Stojić i Moreno Bah, Sara Hrast i Dario Jelušić, Karin Demark i Dirk Thomas Teubner

UMRLI

(**8. srpnja – 25. kolovoza**): Olga Rubeša, rođ. Valić (87), Bernard Martinić (52), Cecilija Branka Marčeta-Gregurić, rođ. Marčeta (90), Tonka Mandić, rođ. Miočić (70), Bruna Car (92), Domenico Cascio (79), Sofija Radulović, rođ. Novak (74), Brunhilda Hauert, rođ. Šek (87), Belkina Čimić, rođ. Hadžiselimović (92), Boris Tomašić (85), Ljubica Majdanić, rođ. Kraljević (82): Rudolf Pulić (72), Anton Crnić (92), Nikša Kolanović (74), Antonija Drljača (81)

(Bullion.)
Market

Investicijsko Zlato®

Sigurno ulaganje u nesigurnim vremenima

Vrijedno. Sigurno. Vječno.

Ekskluzivna ambalaža / Mogućnost pohrane zlata
/ Najbolji uvjeti u Hrvatskoj

☎ 0800.7372 www.aurodomus.hr

Agenti

Kontakti

OPAT JANEKRETNINE

www.opatijanekretnine.hr
www.crikvenicanekretnine.hr

Piše **David Kurti**

Situacija oko opskrbe naftom i plinom s istoka ukazala je još jednom na pitanje kojim se nitko ne želi otvoreno baviti zadnjih 50 godina...

Industrijska revolucija promijenila je civilizaciju, promijenila je (većinom nabolje) ljudske živote, ali je i promijenila lice planeta na kojem živimo. Ako su vanzemaljci na turističkom proputovanju kroz naš sustav pred tisuću godina snimili malu plavu kuglu kao primjer uspješnog planeta, grupa koja bi danas prošla ovuda ostala bi razočarana. Ekološka devastacija, klimatske oscilacije koje ugrožavaju sav život na planeti, nestanak brojnih životinjskih vrsta, ... Definitivno nije nešto što bi vrijedilo pogledati na izletu po kozmosu, zar ne?

Jedan, a možda i glavni razlog ovakve situacije je korištenje fosilnih goriva i izbacivanje u atmosferu nusproizvoda njihovog korištenja. Da osvježimo sjećanje na predavanja iz kemije iz osnovne škole: fosilna goriva su ona koja nastaju raspadanjem živih organizama bez prisustva zraka: treset, ugljen, nafta i plin. Velika četvorka koja je civilizaciju izvukla iz mraka srednjeg vijeka i koja nam sada stavlja omču oko vrata.

No, nije toliko problem u korištenju tih resursa, koliko u pomanjkanju volje da se krene dalje. Tome uvelike kumuju interesne skupine koje upravljaju eksploatacijom tih resursa, kompanije koje vade, rafiniraju i dalje prodaju te energente za koje se zna što uzrokuju. Zamislite da ste velika kompanija (tu ne govorimo o Ini, koja trenutno ima većih problema u svojim redovima) koja npr. crpi naftu i prodaje je po cijelom svijetu. I sad vam dođe jedan znanstvenik koji vam kaže da je to štetno i da trebate promijeniti način rada, pronaći novu tehnologiju koja je čišća i stvoriti novi proizvod koji će biti

bolji. Naravno da ćete ga diskreditirati, ismijati i umanjiti rezultate njegovog istraživanja, a pritom i preventivno lobirati da vaš proizvod ostane glavni i jedini izvor energije za gospodarstvo. S vremenom je tih znanstvenika sve više, pa se i više lobira, povremeno su i prosvjedi stanovnika gdje se vadi nafta i plin, pa njima dajete mjesečnu dotaciju kako bi ostali dobro raspoloženi (svaki stanovnik Aljaske je 2021. dobio 1114 \$, a 2022. 3284 \$).

Promijeniti poslovni model nije uopće lako, pa tako ni naftne kompanije nisu voljne odjednom reći „OK, nafta je loša, idemo na nešto drugo da spasimo planet“. Dolazak automobila na struju im je neka vrsta kompromisa, jer većina automobila je hibridna, baterije su potrošne i skupe, a sve skupa se puni na struju koja se dobiva većinom iz - fosilnih goriva.

Jedini kojih se velike kompanije boje su investitori – dioničari koji kad kola krenu nizbrdo počnu postavljati neugodna pitanja. Imali smo šansu za vrijeme COVID epidemije, kada su prihodi drastično pali zbog ekonomije koja je digla ruku. I tada je počela priča o mogućoj promjeni smjera prema čistim izvorima energije i seljenju investitora (skupa s njihovim kapitalom) u tvrtke koje razvijaju čišća rješenja. Iz epidemije se polako izvlačimo, i evo nam novih problema s istoka. Početkom sukoba u Ukrajini cijene nafte i plina su skočile u nebesa i pitanja isplativosti su ne-

stala zbog oduševljenja dodatnim prihodima. Europa je uhvaćena u škripac, jer je premalo ulagano u obnovljive i nove izvore energije, a previše se oslanja na fosilne energente (najviše plin jer manje zagađuje od ugljena kojeg ima dosta). A inače, EU ima jedne od najboljih laboratorija za istraživanje novih izvora energije. Zamislite samo automobil na vodik. Puniš ga doma ili na pumpi, a iz auspuha mu izlazi voda umjesto CO₂. Milina i san svakog imalo osviještenog stanovnika Zemlje. Ali istraživači ne uspijevaju dobiti dovoljno sredstava za razvoj tih rješenja. „Kako to? Kako to?“ rekao bi Vojsko V.

Slična priča je s nuklearnom fuzijom. Za razliku od fizije gdje nastaje najčešće radioaktivni otpad, fuzija ima potencijal proizvodnje ekološki čiste energije. Funkcionalni reaktori su još u fazi razvoja, ali tehnologija obećava. Samo, sve skupa poprilično kasni. Uzalud nam potpisivanje protokola u Kyotu i sličnih papira ako se kao glavni energent koristi nafta ili ugljen.

I tako, dok čekamo dan kad ćemo poput znanstvenika iz filma „Povratak u budućnost“ ubaciti par kora banane u mali reaktor našeg automobila (još jedan vid odvajanja otpada) i krenuti u obilazak susjedstva za nula kuna, nema nam druge da treniramo strpljenje, skromnost i skrbnost jer stvarno više ne znamo što nam budućnost (ne više ona daleka već ona bliža) donosi.

Crno zlato i prozirni plin

i listopad

3. 10. – Dječji javni skup
 4. 10. – 18.00 h: Izložba „70 godina s djecom i za djecu“, Galerija Laurus Lovran
 17.30 h: Okrugli stol **Važnost i značaj dječjih igrališta**, Vila Antonio
 5. 10. – radionice u Galeriji Laurus za školu i vrtić
 6. 10. – 13.00 h: Sjednica 13. saziva DGV-a Opatija
 16.30 h: Radionica „Kolibrići“ predavanje prof. Iva Lafta
 7. do 9. 10. – Mića marunada Lovran (radionice na temu tradicijske baštine, mađioničar)
 8. 10. – 17.00 h: predstava za djecu „Ježeva kućica“, Centar Gervais
 9. 10. – 11.00 h: predstava za djecu „Pale sam na svijetu“, Centar Gervais

Dječji tjedan, 3. do 10. listopada

Dječji tjedan obilježiti će se od 3. do 10. listopada nizom akcija i događanja na području Opatije i Lovrana. Tema je igra, a aktivnosti će se provoditi pod nazivom „Zavrti se, poskoči i u Dječji tjedan uskoči!“

Program u Društvenom domu „Janko Gržinić“ Veprinac

Od sredine rujna kreće nastavak bogatog programa radionica za velike i male. **Svi programi i dalje će biti besplatni** zahvaljujući pokroviteljstvu Grada Opatije uz provođenje Festivala Opatije te u suradnji s Erpen projektom. Sve informacije na erpenprojekt@gmail.com

Radionice za odrasle:

- Tai chi, meditacija u pokretu - svakog petka 19:30 - 20:30 h (od 16.9.)
- Radionica engleskog jezika - svake druge srijede 18:00 - 20:00 h (od 28. 9.)
- Radionica standardnih plesova - srijedom u 20:00 h (početak listopada)
- Novi ciklusi Mindfulness radionica i Ekološko-vrtlarskih radionica – održavat će se periodično

Radionice za djecu:

- Plesna radionica „Zvezdice“ - petkom u dvije grupe 17:00 - 18:00 i 18:00 - 19:00 h (od 23. 9.)
- Kreativna radionica „Maštoljupci“ - svaki drugi utorak 18:30 - 20:00 h (od 20. 9.)

Nordijsko hodanje subotama

Turistička zajednica grada Opatija i ove godine uključila se u globalni program World Wellness Weekend s aktivnostima besplatnog nordijskog hodanja uz stručnu pratnju, čime počinje i jesenski program aktivnih šetnji kroz povijest Opatije.

U suradnji s KŠR Gorovo šetnje će startati **subotom u 10 h ispred Vile Angioline.**

Traži se mačak Micci, nalazniku nagrada

Mačak Micci izgubio se u kolovozu na području Nove ceste 101 (blizina Parka Margarita, Ulice Vrutki, Stubišta Vande Ekl). Mačak je stat dvije godine, ima crni nos i označen je mikročipom. Vlasnica nalazniku nudi nagradu 100 Eura.

Informacije javiti:

Paola Plebani, mob. 00393472284382
 (SMS, WhatsApp) i mail paolapl61@gmail.com

ŽELJEZARIJA VERENO na Slatini

- "PLANTELLA" PROGRAM ZA VRT I CVIJEĆE
- VAZE I ŽARDINJERE ZA CVIJEĆE
- VRTNI ALAT I PRIBOR
- NIJANSIRANJE BOJA ZA ZID, DRVO I METAL
- SREDSTVA ZA DEZINSEKCIJU I DERATIZACIJU
- MREŽE PROTIV KUKACA I KOMARACA
- ODVLAŽIVAČI ZRAKA I PUNJENJA

POSJETITE NAS!

**PLANTELLA
2+1
GRATIS**

Vereno d.o.o., M. Tita 162/3 • Radno vrijeme: 8.00 – 17.00 sati
 Subotom: 8.00 – 13.00 sati • Tel: 711-091; Mob: 091-577-8659

Dani srca, 29. rujna – 1. listopada

Povodom obilježavanja 65 godina postojanja Thalassoterapije Opatija i 111 godina šetnice Lungomare, Thalassoterapia organizira „Dane srca u Opatiji“ uz bogat prigodni program:

29. 09. - aktivnosti ispred Šporera: „Bike corner“ s virtualnim simulatorom tjelesne aktivnosti, „Nutrition corner“ s analizom sastava tjelesne mase „Tanita“, „Chef corner“ spremanje zdravog obroka i „Smothie corner“ uz moto „Lov na tihog ubojicu“ te **izložba fotografija „Srce“ Petra Kürschnera u „Šporeru“;**
30. rujna – Simpozij intervencijske kardiologije, uz obilježavanje pet godina intervencijske kardiologije u Thalassoterapiji Opatija;
1. 10. – Utrka „Trčimo za srce“, start kod fontane Slatina, duljina 5 km. „Dani srca u Opatiji“ će završiti u Kristalnoj dvorani hotela Kvarner obilježavanjem „65 godina osnutka Thalassoterapije Opatija“ uz dodjelu nagrada i **koncert grupe „Vatra“**. U večernjim satima kip Djevojke sa galebom i zgrada Thalassoterapije bit će crveno osvijetljeni.

Cijepljenje protiv COVID-19

Svakog utorka od 15.00 do 18.00 sati u Ispostavi Opatija NZZJZ na 1. katu – Epidemiološki odjel, na adresi Stube dr. Vande Ekl 1, Opatija

Od 12. rujna u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo PGŽ provodi se docjepljivanje protiv COVID-19 novim adaptiranim cjepivom Pfizer.

Za primarno cijepljenje dostupna su cjepiva Pfizer, Moderna i Janssen.

Na cijepljenje je potrebno donijeti zdravstvenu iskaznicu, osobni identifikacijski dokument i potvrdu o eventualnim prethodnim cijepljenjima protiv COVID-19.

Testiranje na COVID-19 (PCR i BAT)

Ulica Ive Kaline, iznad hotela Belvedere

Od ponedjeljka do petka od 8.00 do 9.00 sati

Nova aplikacija – Moj Libucom

Od 1. listopada tvrtka Libucom nudi korisnicima novu uslugu - web aplikaciju **Moj Libucom**, putem koje će korisnici nakon registracije imati uvid u svoje račune, imati mogućnost dostavljanja očitavanja vodomjera te mogućnost komunikacije s dje-latnicima Libukoma.

Za javoriku kontra smrdejuhi

Piše **Dražen Turina**

Si oni ki pobiraju šparugi ili vole hodit po šume, ma zaspraven po šume, ne samo po šetalištih kot ča su Karmen Silva ili parki kade se još i čisti graja ili štrped, a da imaju i ko leto će van reć kako se prej se to lepo čistilo i kako j' nekada se bilo puno putići po keh si mogal pasat. Danaska je se zaraščeno (kako to lepo opišuje naša stara beseda) i šuma se čisti samo ako se misli storit kakova ova nova vela i grda kuća. Tako da je morda i boje da se niš ni ne čisti. Mene kad čujen motorku va našoj šume zajeno pride slabo va štumih. No ča je, tu je ili kako bi rekla moja nona Zorica „moramo zet kako pride“ aš ova „zidarska mafija“ je toliko jaka i puna soldi da ćemo njoj teško prit na kraj. Nekada su judi kosili i grabili dolci, i privatni i komunjski, aš su oteli da njin bude lepo, da njin kaške ne prihajaju blizu kuć, a hodili su po šumah pa morali storit i put. Čuda judi je šlo hodeć v Opatiju z Leprinca i za pasun su imeli koserić pa bi sprotu posekli saku granu ka bi stršela na put „da kega ne udrije va oko“ – kako su užali reć. Još puno prej bilo je i blaga pa su i naše koze čistile šumu ili su judi šli pobirat žir za prasci ili imeli vrti zgora kuć (zato sako malo kad hodimo po šume vidimo ostatki nekega zida od kamiki, ča se stručno reče suhozid). Bilo je drugačje živjenje i više se j' živelo va prirode, od prirode pa i za prirodu. No opeta ča je, tu je. Znamo va domačoj kumpanije tako povedat od tega pa mi j' jedanputa špjegal jedan pumpjer: „Pul nas je još i dobro, aš se po sile neš i održava al' da vidiš kakov je to pakal kad greš gasit oganj va Dalmaciju, tamo je još huje“. Ja mu za škerac govorin: „Ši, kad oni zidaju više pul mora, a mi prodavamo pogled na celi Kvarner po onistoj kineskoj poslovice – ča si više na brege to boje vidiš – kot i va politike“. Kad smo već pul blaga, mi, „judi z brega“ se više smo svedoki kako srni, lesice, tići i drugo blago beži pofin teh sakramenskih gradilišti i prihaja se do sameh kuć. Još će se va Opatiju počet kalevat i divi prasci. Morda će onputa baren naši restorani imet i šugo od divljači z njoki va svojeh ponudah. Jedino ča je boje leh prej, a to san već spomenul va oveh kolumnah, da

judi više ne nose smeti va šumu kot ča su šparheti, bojleri, stare makine za robu i drugo. To sad više hitaju z auta direktno blizu cesti da mi z udrugun Žmergo moremo lagje organizirat „ekološke akcije čišćenja okoliša“. Inače mi Opatijci se jako štima-mo s jenun japanskun biljkun – našun kamelijun, ka je pul nas popularna skoro kot i naša javorika. Dok judi negdere drugde moraju kupovat javoriku po par per va mićen najlonice za kuhat, mi ju sečemo i ki put njurgamo na nju. Imamo legendarnu maškaranu grupu va Opatije ka se zove „Lumber“, ali nikemu ni palo na pamet storit udrugu za zaštitu javoriki kot ča imamo ljubitelji kamelij. Dosti je da pul Barića imamo svecko prvenstvo va pukalni-cah. Ali ni baš tako. Morda ćemo vaje morat mislet i na javoriku. Morda zaspraven storit i udrugu za to. Ako ste misleli da će to bit udruga protiv oveh „urbanističkih monadi“ i ovega zidanja, prevarili ste se. Osin japanske kamelije, imamo i mi kinesku biljku ka je javorike i drugemi našemi drevi i biljkami vela pretnja. Si ju dobro poznamo i po domači ju zovemo smrdejuha (kot ona buba), a stručno se zove *Alianthus altissima* ili po hrvacki pajasen ili smrdelj. Prišla je z Kini 1751. leta, al' neko vreme ju ni bilo jako za videt, mejten sada ju je Opatija krcata. Inače je otrovna i ne da drugemi biljkami da rastu, pa ni javorike, a širi se kot munjena. Va sebe ima otrov i biologji govore da ju rabi rovinat aš da more jako brzo potaracat „konkurenciju“ i prezet vlast med biljkami. Jeni žensko drevo (to je onisto ko ima oni buketi po sebe) more hitit i do 3.000 kusi semena vokole ča se već po Opatije jako vidi. Ni ju dosti samo poseć, nego njoj moraš rovinat i sam koren, a za kupit je i otrof za to. To mi je nova zanimacija sada, ako ne znate kako zgjeđa, pogjedajte na internet pa čete ju zajeno prepoznat i videt va kakova vela dreva se već storila po Opatija i vokole. Kako je rekla moja žena: „Naša šuma je pofin nje već promenila boju, a negdere je i već ona sama storila šumu“. Pišen ovo da apeliran na judi ki je imaju pul kuć da ju počnu rovinevat aš će nan zaspraven rabit udruga za zaštitu javoriki. Negdere san pročital da je rečenica ka je najviše napisana na svete Made in China, tako to gre (Kinezi store i most tik-tak) al' ovista smrdejuha je korona med biljkami. Ala, ako saki ki pročita ovistu kolumnu rovina jenu ostat će ih još samo dve trećine. Vrajža komunistička bilja – Za javoriku – parićani!

Plesačima KUD-a iz Pazina u plesu baluna pridružili su se i posjetitelji

Zabavni dio programa zaključili su popularni Gustafi

Tisuće posjetitelja svih generacija uživalo je u bogatoj ponudi sadržaja 14. Učkarskega samnja

Piše **Kristina Tubić** Snimio **Nikola Turina**

Prve nedjelje u rujnu nekoliko tisuća posjetitelja pohodilo je Poklon i 14. Učkarski samanj, koji je ponovo održan nakon dvije godine pauze. Uz odličnu feštu i dobro raspoloženje veliki i mali posjetitelji upoznali su se s lokalnim proizvodima, starim zanatima i autohtonim pasminama životinja te uživali u bogatom kulturno-zabavnom i edukativnom programu uz raznovrsnu ponudu jela i pića.

Ove je godine sajam proširen i na novi Centar za posjetitelje Poklon, gdje su se tijekom jutra odvijala predavanja i radionice te projekcija filma, a u poslijepodnevним satima dječji program, dok je na terasi Planinskog bara posjetitelje zabavljala grupa Kantriders.

VRATIO SE U VELIKOM STILU

Na glavnoj pozornici posjetitelji su mogli vidjeti i poslušati nastupe KUD-a Matulji, Klape Baladur, Folklornog društva Pazin i MPZ Štorija, a predstavili su se i učenici područnih škola Veprinac i Ičići, kao i Udruga Tinta 910, koja je proglasila pobjednike njihovog literarnog natječaja. Posjetitelje je kroz program vodio Mario Lipovšek – Battifiaca, a zatvaranje povratničkog samnja pripalo je popularnim Gustafima.

Na više od pedeset prodajnih štandova predstavila su se obiteljska gospodarstva, poljoprivredne zadruge i obrti sa svojim proizvodima, među kojima su se našli eko certificirani sir i pivo, pršuti, maslinovo ulje, rakije i likeri, proizvodi od vune i drva masline, med, domaći gin, maslinovo i aromatično ulje, proizvodi od brinje, meda, veprine, ljekovitog bilja, voće, džemovi, slastice, prirodna kozmetika... Organizator manifestacije je Park prirode Učka.

Više od 50 proizvođača predstavilo je na štandovima svoje autohtone proizvode

Domaće kobasice i pršut mogli su se degustirati na štandu OPG-a Franjul iz Svetog Petra u Sumi

Milan Vitasović predstavio je izradu i popravak tradicijskih instrumenata